

BELA KNJIGA O OBRAMBI REPUBLIKE SLOVENIJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

2020

Spoštovani,

kot v vsakdanjem življenju je tudi na področjih delovanja in razvoja države treba občasno narediti strateški premislek in pogledati, ali naši naporji vodijo v smer zelenega cilja. Rezultat našega strateškega razmisleka je Bela knjiga o obrambi Republike Slovenije, ki predstavlja visoko raven usklajenosti pogledov znotraj obrambnega resorja o prihodnjem varnostnem okolju in potrebnih ukrepih za dvig obrambne sposobnosti države, ob upoštevanju realnih človeških, ekonomskih in drugih zmogljivosti. Namen Bele knjige o obrambi Republike Slovenije je opredeliti postopen dolgoročen razvoj obrambnega sistema Republike Slovenije, da bo zagotavljal potrebno raven sposobnosti in pripravljenosti za izvajanje nacionalne obrambe ter izpolnjevanje sprejetih mednarodnih obveznosti.

Prepričan sem, da smo s skrbnim delom in analizami dobili dobro podlago za usmerjanje nadaljnjega razvoja obrambnega sistema, ki bo sposoben učinkovitega delovanja, skladno s svojim poslanstvom. Dokument daje vodila za usmerjanje sprememb, prenovo ter krepitev vojaških in nevojaških obrambnih mehanizmov za soočanje s sodobnimi varnostnimi izzivi. Predstavlja izhodišče za pripravo planskih dokumentov, ki bodo podrobneje določili ključne cilje na področju obrambe do leta 2035 in način njihovega uresničevanja.

Varnost države in državljanov ni samoumevna. Varnost je dobrina in vrednota, neposredno povezana z obstojem naroda, oblasti, demokratičnega sistema, s suverenostjo države, zaščito lastne identitete, uveljavljanjem človekovih pravic ter z drugimi interesi naroda in države. Brez njene zagotovitve ne morejo biti uresničeni drugi nacionalni cilji, ki se nanašajo na družbeni, gospodarski, politični in kulturni razvoj ter krepitev blaginje posameznika in države. Slovenija se tako kot druge evropske države sooča s spremenjenim in zelo dinamičnim varnostnim okoljem. Nestabilnost se pojavlja tako v vzhodni kot južni evropski soseščini. Pred sodobnimi grožnjami ni varen pravzaprav noben del Evrope. Tako imenovano hibridno delovanje zahteva prenovo in okrepitev obrambnih zmogljivosti ter povečano odpornost države.

Ob tem zavedanju je bila leta 2019 sprejeta nova Resolucija o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije, ki je bila temeljna za pripravo Bele knjige o obrambi Republike Slovenije. Ta predstavlja podlago za nadaljevanje razprave, ki bo opravljena v okviru sprejemanja Resolucije o dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske. V njej se bomo zavzemali za doseganje najširšega soglasja strokovne javnosti in politike o dolgoročnem razvoju obrambnega sistema in načinu, s katerim bo Slovenska vojska zagotavljala nacionalno obrambo ter izpolnjevala obveznosti, ki jih ima Slovenija kot članica različnih mednarodnih organizacij.

Na Ministrstvu za obrambo si bomo prizadevali za zagotovitev učinkovitega in vzdržljivega obrambnega sistema, ki bo ob upoštevanju kadrovskih, materialnih, finančnih in drugih zmožnosti države razvijal potrebno raven obrambne sposobnosti države.

Verjamem, da smo z vizijo, predstavljeno v Beli knjigi o obrambi Republike Slovenije, ustvarili podlago za krepitev zaupanja v obrambni sistem. Le z zaupanjem bomo lahko vzpostavili pogoje za prilagodljiv in moderen obrambni sistem, ki bo odgovarjal na spremembe v mednarodnem varnostnem okolju ter tako zagotavljal pogoje za delovanje preostalih družbenih podsistemov za kakovostno življenjsko okolje, razvoj in blaginjo ter dajal perspektivo prihodnjim generacijam.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'K. Erjavec', written in a cursive style.

Karl Erjavec
minister za obrambo

VSEBINA

	UVOD	6
1	VIZIJA RAZVOJA OBRAMBNEGA SISTEMA REPUBLIKE SLOVENIJE ...	7
2	MEDNARODNO VARNOSTNO OKOLJE IN VARNOSTNE GROŽNJE	8
3	OBRAMBNO-VARNOSTNA POLITIKA REPUBLIKE SLOVENIJE	10
3.1	Nacionalna obramba in vzajemna varnostna zagotovila	11
3.2	Obrambna politika in mednarodno sodelovanje	12
4	SLOVENSKA VOJSKA	14
4.1	Vizija razvoja Slovenske vojske	14
4.2	Vojaške zmogljivosti in vojaška infrastruktura	15
4.2.1	Zmogljivosti za bojevanje	16
4.2.2	Zmogljivosti za bojno podporo	17
4.2.3	Zmogljivosti za zagotovitev delovanja	18
4.2.4	Zmogljivosti vojaškega letalstva	19
4.2.5	Mornariške zmogljivosti	20
4.2.6	Zmogljivosti za kibernetško obrambo	20
4.2.7	Zmogljivosti za podporo poveljevanja	20
4.2.8	Zmogljivosti vojaškega izobraževanja in usposabljanja	21
4.2.9	Razvoj vojaške infrastrukture	22
4.3	Obseg in struktura Slovenske vojske	24
4.3.1	Obseg Slovenske vojske	24
4.3.2	Struktura Slovenske vojske	26
4.4	Kadrovski viri	27
4.5	Finančni viri	28
5	CIVILNA OBRAMBA KOT GRADNIK ODPORNOSTI DRŽAVE IN DRUŽBE	30
6	ODZIVANJE NA HIBRIDNE GROŽNJE NA OBRAMBEM PODROČJU	32
7	ZMOGLJIVOSTI KOMUNIKACIJSKO-INFORMACIJSKEGA SISTEMA IN KIBERNETSKA VARNOST	33
8	OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNE ZMOGLJIVOSTI	36
9	STRATEŠKO KOMUNICIRANJE	37
10	UKREPI ZA URESNIČITEV BELE KNJIGE	38
	SKLEP	40

UVOD

Obrambni sistem Republike Slovenije se v zadnjem desetletju spoprijema z izzivi na področju finančnih, kadrovskih in materialnih virov, kar ob vse bolj nepredvidljivem in negotovem mednarodnem varnostnem okolju otežuje njegova razvoj in delovanje skladno z zakoni ter sprejetimi razvojnouslymerjevalnimi in planskimi dokumenti.

Bela knjiga o obrambi Republike Slovenije je strateški dokument, v katerem so predstavljeni vizija dolgoročnega razvoja, delovanje obrambnega sistema Republike Slovenije in doseganje ključnih ciljev na področju obrambe do leta 2035. V knjigi so razloženi usmerjevalni okvir in zaveze za prilagajanje obrambnega sistema spremembam v varnostnem okolju, pri čemer so upoštevani ukrepi za krepitev obrambne sposobnosti Republike Slovenije iz Strateškega pregleda obrambe 2016 in Natovih ocen obrambnega planiranja in zmogljivosti Republike Slovenije ter druge ugotovitve stanja obrambnega sistema.

Bela knjiga daje smernice za planiranje, ki bo temeljijo na realnih srednjeročnih podlagah pri zasledovanju ciljev razvoja obrambnega sistema v dolgoročnem obdobju. Pri tem prepoznava učinke slabšanja razmer v varnostnem okolju, pojava novih tehnoloških trendov in demografskih gibanj v Republiki Sloveniji ter širše. Izraža odločenost Republike Slovenije, da krepi svoj obrambni sistem, in poudarja nujnost izvedbe ukrepov na obrambnem področju.

Največji izzivi na področju razvoja obrambnega sistema, še posebej Slovenske vojske kot nosilke vojaške obrambe, so doseganje kadrovskega obsega, dokončanje profesionalizacije, nadaljevanje modernizacije ter ustrezno financiranje delovanja in razvoja.

Cilj bele knjige je opredeliti postopen in dolgoročen razvoj obrambnega sistema Republike Slovenije, da bo ta zagotavljal potrebno raven sposobnosti in pripravljenosti za izvajanje nacionalne obrambe ter izpolnjevanje sprejetih mednarodnih obveznosti. Pri tem upošteva celostni pristop in pomen odpornosti celotne države ter družbe na različne oblike varnostnih groženj in tveganj.

Pri pripravi Bele knjige o obrambi Republike Slovenije so bila upoštevana naslednja izhodišča:

- kompleksnost, spremenljivost in negotovost prihodnjega mednarodnega varnostnega okolja,
- ustrezna organiziranost in učinkovita obramba Republike Slovenije,
- nacionalna obramba Republike Slovenije kot del kolektivne obrambe v okviru Nata ter skupne varnostne in obrambne politike Evropske unije,
- temeljna odgovornost Republike Slovenije za zagotovitev sposobnosti, pripravljenosti, odpornosti in vzdržljivosti nacionalne obrambe,
- neugodni dolgoročni demografski trendi v Republiki Sloveniji in širše,
- slabša konkurenčnost vojaškega poklica na trgu delovne sile ter
- posledice pomanjkanja finančnih sredstev in vlaganj za razvoj obrambnih zmogljivosti v preteklem obdobju.

1 VIZIJA RAZVOJA OBRAMBNEGA SISTEMA REPUBLIKE SLOVENIJE

Obrambni sistem Republike Slovenije se bo prilagajal spremembam strateškega okolja, ki ga zaznamuje poslabšanje varnosti v Evropi in na njenem obrobju, ter bo odporen in sposoben odgovoriti na prihodnje varnostne grožnje in izzive. Razvoj obrambnega sistema bo temeljil na dveh pomembnih predpostavkah, in sicer da so za ustrezno organizirano in pripravljeno nacionalno obrambo Republike Slovenije nujna prizadevanja celotne države in družbe ter da je nacionalna obramba Republike Slovenije tesno povezana s kolektivno obrambo v okviru Nata in vzajemno pomočjo znotraj Evropske unije.

Obrambni sistem Republike Slovenije bo zagotavljal potrebno raven sposobnosti, pripravljenosti, odpornosti in vzdržljivosti obrambnih zmogljivosti ter prispeval k celoviti odpornosti države in družbe za odzivanje na sodobne in prihodnje varnostne izzive in grožnje.

Učinkovitost delovanja obrambnega sistema bo temeljila na profesionalnosti, transparentnosti, pripadnosti, domoljubju in medsebojnem spoštovanju ter prepoznavanju pomena subjektov obrambnega sistema v širšem družbenem okolju.

Z ambiciozno in predvidljivo ravno obrambnih izdatkov bo Republika Slovenija dolgoročno zagotavljala kadrovske, finančne in materialne vire za kontinuirano posodabljanje obrambnega sistema ter razvoj obrambnih zmogljivosti.

Uresničevanje nacionalnih interesov Republike Slovenije na obrambnem področju se bo udeleževalo s krepitvijo kredibilne obrambne države, aktivnim delovanjem v mednarodnem okolju in uresničevanjem sprejetih mednarodnih obveznosti.

Republika Slovenija bo imela vojsko, ki bo sposobna obraniti državo pred vojaškimi grožnjami in bo prispevala sorazmeren delež zmogljivosti za skupno obrambo zavezništva ter bo s svojimi veščinami, znanjem, usposobljenostjo in zmogljivostmi sodelovala tako pri zagotavljanju varnosti države in državljanov kot pri ohranjanju ali vzpostavljanju miru v svetu. Posodobljene strateške in planske usmeritve ter normativne podlage bodo Slovenski vojski zagotovile sistemske, statusne, finančne, materialne, kadrovske, doktrinarne ter druge pogoje za njen razvoj in zagotavljanje potrebne pripravljenosti.

2 MEDNARODNO VARNOSTNO OKOLJE IN VARNOSTNE GROŽNJE

Po obdobju popuščanja napetosti v mednarodnem varnostnem okolju se te znova povečujejo. Sodobno mednarodno varnostno okolje se hitro spreminja. Zaradi globalizacije je postalo bolj povezano, kompleksnejše in soodvisno, kar lahko poleg pozitivnih prinaša tudi negativne posledice.

Stanje mednarodnih odnosov prehaja v multipolarnost s pojavom novih središč moči na globalni in regionalni ravni ter s tem povezanim širjenjem vplivnih področij. Srečujemo se s preurejanjem uveljavljenih mednarodnih povezav in odnosov, novo dinamiko znotraj sedanjih organizacij in mehanizmov mednarodne skupnosti ter izzivi evropske varnostne arhitekture, mednarodnega prava, multilateralizma in demokratičnih vrednot.

Na varnostnem področju se krepijo vzvodi nacionalne moči konvencionalnega in nekonvencionalnega izvora ter uporabe hibridnih delovanj v širšem družbeno-političnem, ekonomsko-finančnem, obveščevalnem, informacijskem in medijskem spektru. Nacionalni interesi se uveljavljajo tudi z delovanjem z nedržavnimi akterji, predvsem na nestabilnih in konfliktnih območjih.

Varnostna tveganja izhajajo večinoma z nestabilnih geografskih območij, ki jih zaznamujejo notranji konflikti, nedelovanje oblasti, korupcija, revščina, pomanjkanje virov, degradacija obdelovalnih površin in demografska ekspanzija, kar ustvarja okoliščine za širjenje radikalizma, terorizma, kriminala in masovnih nelegalnih migracij. Dodaten dejavnik vpliva na razvoj varnostnih razmer predstavljajo posledice podnebnih sprememb, medtem ko hitrost in obseg gibanja prebivalstva povečujeta epidemiološka tveganja.

Izrazit vpliv na razvoj varnostnih groženj predstavljata tehnološki napredek in dostopnost znanja, produktov ter tehnologij državnim in nedržavnim akterjem, kar lahko vpliva na nastajanje novih varnostnih izzivov tudi v novih domenah delovanj. Vse to prinaša nove izzive in zahteve za ohranjanje učinkovitosti obrambnega sistema.

Republika Slovenija prepoznava in se spoprijema s posledicami spremenjenega varnostnega okolja, ki obkroža Evropsko unijo, ter tveganji z njenega obrobja. Nekončani ostajajo procesi stabilizacije na območju Zahodnega Balkana, kjer se krepi radikalizacija in povečuje vpliv zunanjih akterjev. Z južne smeri ostaja prisotnost migracijskih pritiskov, ki lahko vplivajo na varnost in stabilnost države.

Ob poslabšanih mednarodnih ali regionalnih političnovarnostnih razmerah je Republika Slovenija lahko, z vidika svojega geostrateškega in geopolitičnega položaja, izpostavljena hibridnemu delovanju, napadom na delovanje kritične infrastrukture, terorizmu, masovnim migracijskim pritiskom ter tudi potencialnim vojaškim grožnjam.

Učinkovito odzivanje na sodobne grožnje zahteva izboljšanje obrambne pripravljenosti Republike Slovenije. Bela knjiga o obrambi Republike Slovenije usmerja k uvajanju širšega spektra ukrepov za organizacijsko, kadrovsko, materialno in tehnološko prenovo obrambnega sistema. Za doseganje ciljev je prvotnega pomena doseganje širšega družbenega razumevanja o spreminjajočem se varnostnem okolju ter s tem povezanimi tveganji delovanja in razvoja Republike Slovenije v dolgoročni perspektivi, kar zahteva odziven in delujoč obrambni sistem.

**Kompleksno,
soodvisno in
nepredvidljivo
varnostno okolje**

3 OBRAMBNO-VARNOSTNA POLITIKA REPUBLIKE SLOVENIJE

Republika Slovenija je globalno in regionalno odgovorna in solidarna država, ki si prizadeva za krepitev miru, varnosti in stabilnosti, spoštovanje človekovih pravic in mednarodnega prava, preprečevanje konfliktov ter skupno spoprijemanje z globalnimi varnostnimi izzivi. Obrambni sistem Republike Slovenije bo podpiral trajne in strateške nacionalne interese, ki bodo omogočili ustvarjanje varnega okolja kot pogoja za razvoj blaginje države, družbe in državljanov.

Trajna življenjska interesa Republike Slovenije sta ohranitev neodvisnosti, suverenosti in ozemeljske celovitosti države ter ohranitev nacionalne identitete, kulture in samobitnosti slovenskega naroda tako znotraj mednarodno priznanih meja Republike Slovenije kot tudi v zamejstvu in po svetu.

Strateški interesi Republike Slovenije so priznavanje in spoštovanje nedotakljivosti njenih mednarodno priznanih meja in državnega območja, vključno s teritorialnim morjem in zračnim prostorom Republike Slovenije, delovanje demokratičnega parlamentarnega političnega sistema, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, krepitev pravne in socialne države, blaginja prebivalcev in celovit razvoj družbe, zaščita življenja in visoka stopnja vseh oblik varnosti prebivalcev, zaščita pravic in razvoj slovenske avtohtone narodne skupnosti v sosednjih državah, mir, varnost in stabilnost v svetu ter ohranitev okolja in naravnih virov Republike Slovenije.

Republika Slovenija je sestavni del evroatlantskega političnega, gospodarskega, varnostnega in kulturnega okolja. S svojimi zavezniki in partnerji si deli in upošteva pomembnejše vrednote – spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepitev demokracije in vladavine prava.

Republika Slovenija bo svoje nacionalne življenjske in strateške interese uresničevala samostojno, z intenzivnim dvostranskim delovanjem ter dejavno vlogo tako v regiji kot v Organizaciji združenih narodov, Evropski uniji, Natu in drugih mednarodnih organizacijah. Pri tem bo uporabljala mehanizme in sredstva, skladno z določili mednarodnega prava.

Obrambni sistem zagotavlja obrambo države, prispeva pa tudi k drugim nacionalnovarnostnim ciljem Republike Slovenije, kot so zagotovitev visoke stopnje varnosti in blaginje državljanov Republike Slovenije, sodelovanje pri odvrčanju in obrambi pred grožnjami varnosti ter pri zagotavljanju miru v svetu, krepitev mednarodnega ugleda, političnovarnostnega položaja in prepoznavnosti Republike Slovenije v svetu ter razvijanje dobrih odnosov z zavezniškimi, partnerskimi in drugimi državami. Krepitev širše vključenosti držav v evroatlantsko okolje, ki ga opredeljujejo stabilnost, enakopravnost, blagostanje in solidarnost, je v nacionalnem interesu Republike Slovenije. Takšno okolje ostaja pomemben dejavnik enakopravnostnega položaja vseh akterjev v mednarodni skupnosti in zagotovilo stabilnosti.

3.1 Nacionalna obramba in vzajemna varnostna zagotovila

Odzivna in učinkovita nacionalna obramba predstavlja temelj suverene države pri zagotavljanju varnosti in obrambe. V odnosu do Evropske unije in Nata odraža verodostojnost pri prevzemanju sorazmernega deleža bremena in tveganj. Najpomembnejša prvina nacionalne obrambe je zadostno vlaganje v razvoj nacionalnih obrambnih zmogljivosti na podlagi nacionalnih planskih prioritete, Natovega procesa obrambnega planiranja in obrambnega planiranja v Evropski uniji.

Republika Slovenija bo zagotavljala obrambno sposobnost, pripravljenost ter odzivnost na vojaške in druge grožnje. To vključuje ustrezen obseg in strukturo, opremljenost ter usposobljenost vojaških in civilnih obrambnih zmogljivosti. Nacionalna obramba temelji na izvajanju vojaške obrambe in hkrati na uveljavljanju ukrepov za zagotavljanje odpornosti celotne družbe.

Izvajanje vojaške obrambe Republike Slovenije bo prednostno zagotovljeno z ustrežno stopnjo lastne obrambne sposobnosti, na kateri temelji učinkovito vključevanje v sistem kolektivne obrambe Nata, ter z upoštevanjem mehanizmov vzajemne pomoči in solidarnosti v okviru Evropske unije.

Republika Slovenija s članstvom v Natu prejema varnostna zagotovila in hkrati sprejema obveze, saj Natova kolektivna obramba temelji na zadostnem obsegu nacionalnih zmogljivosti zaveznic. Vključenost v sistem kolektivne obrambe omogoča racionalnejši razvoj lastnih obrambnih zmogljivosti. Krepitev nacionalne obrambe pomeni krepitev kolektivne obrambe in obratno ter temelji na delitvi bremen in razvoju dogovorjenih zmogljivosti.

Odzivna in učinkovita nacionalna obramba predstavlja temelj suverene države pri zagotavljanju varnosti in obrambe.

Republika Slovenija se je zavezala k postopnemu dolgoročnemu približevanju ciljnemu obsegu obrambnih izdatkov v višini 2 % BDP znotraj širših fiskalnih okvirov in deležu obrambnih investicij v višini 20 % obrambnih izdatkov, pri čemer je vmesni cilj v srednjeročnem obdobju do leta 2024 doseganje obrambnih izdatkov v višini 1,5 % BDP.

Skladno z negativnimi spremembami mednarodnega varnostnega okolja dolgoročno krepitev odvrtačne in obrambne države veča pomen Natove kolektivne obrambe. V prihodnjih letih se bodo od vseh zaveznic zahtevala dodatna prizadevanja, ki se bodo odražala v razvoju zahtevnejših zmogljivosti, dodatnih prispevkov v zavezniške in povezane strukture, večjem obsegu vaj in višji stopnji pripravljenosti sil.

3.2 Obrambna politika in mednarodno sodelovanje

V globalnem soodvisnem in povezanem okolju imajo lahko posledice kriznih situacij, nestabilnosti in konfliktov v svetu negativne učinke za nacionalno varnost Republike Slovenije. Zato je pomembno reševanje vzrokov za nestabilnost na kraju izvora z različnimi mehanizmi zunanje in obrambno-varnostne politike, skladno z določili mednarodnega prava.

Republika Slovenija bo kot odgovorna članica mednarodne skupnosti, skladno s svojimi zmožnostmi ter določili nacionalnega in mednarodnega prava, prispevala k mednarodnim političnim, vojaškim in drugim prizadevanjem za mir, varnost in stabilnost na območju Zahodnega Balkana ter širšem območju evropskega prostora in Sredozemlja, Bližnjega vzhoda, Podsaharske Afrike in Srednje Azije. Pri tem bo aktivna tudi pri nudenju pomoči ob naravnih in drugih nesrečah na omenjenih območjih.

Pomemben dejavnik za doseganje odzivnosti, višje ravni usposobljenosti, učinkovitosti in interoperabilnosti sil bo tudi v prihodnosti sodelovanje Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in misijah ter odzivnih silah Nata in Evropske unije. V teh aktivnostih bo Republika Slovenija z vidika širše delitve bremen ohranjala prepoznaven primerjalni delež ter glede na operative prioritete prilagajala razmerje prispevkov za mednarodne operacije in misije ter odzivne sile Nata in Evropske unije. Poleg tega bo podpirala poslanstvo in prizadevanja Organizacije združenih narodov ter Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi na različnih področjih.

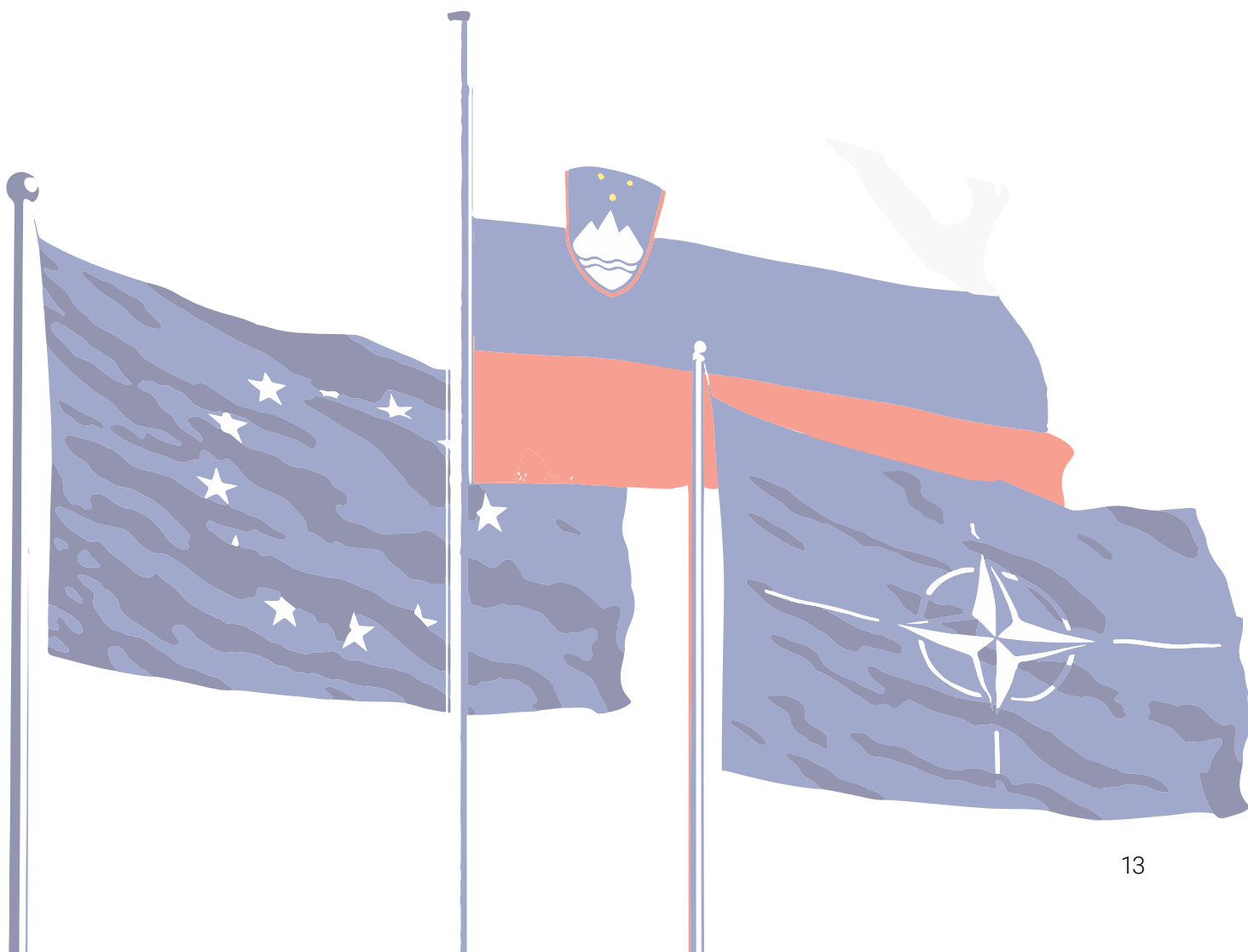
S sodelovanjem pri izvajanju temeljnih nalog zavezništva, kot so kolektivna obramba, krizno upravljanje in kooperativna varnost, bo Republika Slovenija prispevala k zagotavljanju skupne obrambe ozemlja, prebivalstva in vrednot. Zavezanost Republike Slovenije Severnoatlantski pogodbi se bo izkazovala s solidarnim prispevanjem v ukrepe odvrtačanja in kolektivne obrambe, prispevkom v odzivne sile, sodelovanjem na vajah in pri drugih aktivnostih za zagotavljanje pripravljenosti na različne varnostne izzive in grožnje, pri čemer bo upoštevala vzdržljivost sil in njihove zmožnosti. Republika Slovenija bo skladno z nacionalnimi interesi in potrebami vzpostavila nacionalne obrambne zmogljivosti ter s tem tudi dogovorjene ciljne zmogljivosti zavezništva.

Republika Slovenija bo prispevala k uresničevanju Globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije na področju varnosti. Krepiła bo napore za zagotovitev odpornosti južno in vzhodno od Evropske unije, skupen pristop do konfliktov in kriz ter regionalno sodelovanje in mednarodno pravo.

Pri tem bo pomembno še tesnejše sodelovanje članic pri razvoju obrambnih zmogljivosti in stalnega strukturnega sodelovanja, uresničevanju zavez o vzajemni pomoči in solidarnosti, odzivanju na hibridno delovanje ter sodelovanju z Natom pri razvoju zmogljivosti in aktivnosti na kriznih območjih.

Republika Slovenija bo upoštevala načelo enotnega nabora sil in razvoja zmogljivosti. Za nacionalno varnost bo, na podlagi skupne deklaracije Evropske unije in Nata, pomembno usklajeno zoperstavljanje kibernetским in hibridnim grožnjam ter aktivno sodelovanje pri razvoju vojaške mobilnosti. Povezana in kredibilna Evropska unija krepi evropski steber Nata kot temelj kolektivne obrambe v Evropi in transatlantske vezi, hkrati pa se tako večja vloga Evropske unije kot varnostnega in obrambnega akterja na globalni ravni.

Za Republiko Slovenijo bo regionalno in bilateralno sodelovanje pomembna dopolnitev sodelovanja v multilateralnem okviru. Okrepljeno sodelovanje z zaveznicami in strateškimi ter drugimi obrambno-varnostnimi partnerji, na podlagi podobnih interesov, ciljev in izhodišč, bo osredotočeno na skupno vzpostavljanje določenih zmogljivosti, izvajanje projektov modernizacije, sodelovanje v mednarodnih operacijah in misijah, izvajanje skupnih usposabljanj in vaj, prenos izkušenj na obrambnem in varnostnem področju ter potencialno skupno delovanje v okviru različnih mednarodnih organizacij. Z namenom krepitve evroatlantske integracije Zahodnega Balkana se bo krepilo tudi sodelovanje z državami iz regije.

4 SLOVENSKA VOJSKA

Poslanstvo Slovenske vojske je samostojno in v sodelovanju z zavezniki odvracati vojaške grožnje Republiki Sloveniji ter prispevati k mednarodnemu miru in stabilnosti v mejah zavezništva in zunaj njih. Ob vojaški agresiji Slovenska vojska samostojno in v sodelovanju z zavezniki izvaja vojaško obrambo Republike Slovenije.

Sodobno varnostno okolje zahteva potrebo po razvoju Slovenske vojske v smeri povečanja sposobnosti delovanja v različnih varnostnih in vojaškoobrambnih scenarijih v vsem spektru delovanj, višje stopnje pripravljenosti ter večje odpornosti in vzdržljivosti vojaških zmogljivosti.

Slovenska vojska v krizi in drugih varnostno zahtevnih okoliščinah na območju Republike Slovenije s svojimi zmogljivostmi podpira različne podsisteme nacionalne varnosti.

4.1 Vizija razvoja Slovenske vojske

Slovenska vojska bo sposobna in pripravljena s svojimi zmogljivostmi samostojno in v sodelovanju z zavezniki braniti in obraniti državo ter sodelovati tako pri zagotavljanju celovite varnosti države in državljanov kot tudi pri ohranjanju ali vzpostavljanju miru, varnosti in stabilnosti v svetu.

Sposobnost in pripravljenost Slovenske vojske bosta temeljili na usposobljenih in izurjenih vojaki, kompetentnih voditeljih, kakovostni opre, visokousposobljenih poveljstvih in enotah ter veščini prilagajanja kompleksnemu varnostnemu okolju.

Slovenska vojska bo napredna in učinkovita vojaška organizacija, ki bo razvijala potrebne vojaške zmogljivosti, dvigala raven splošne pripravljenosti in odpornosti ter oblikovala pogoje za naraščanje svojega obsega ob izrazitem poslabšanju varnostnih razmer oziroma neposredni vojaški ogroženosti države.

Za uresničitev vizije bo treba izpolniti naslednje razvojne cilje:

- modernizacija Slovenske vojske s poudarkom na razvoju vojaških zmogljivosti dveh srednjih bataljonskih bojnih skupin,
- izgradnja in posodobitev ključne infrastrukture in vadišč za delovanje ter razvoj Slovenske vojske in obrambnega sistema,
- krepitev tehnološko naprednih vojaških zmogljivosti kot multiplikatorja sil,
- izpolnjevanje mednarodnih zavez Republike Slovenije, ki se nanašajo na vzpostavitev dogovorjenih vojaških zmogljivosti in vojaškega prispevka v mednarodnih operacijah in misijah, odzivne sile ter zagotavljanje finančnih virov,

- izboljšanje položaja in ugleda vojaškega poklica v družbi,
- nadgradnja sistema popolnjevanja, zadrževanja in izhoda pripadnikov iz Slovenske vojske,
- razvoj vojaškega profesionalizma, voditeljstva in organizacijske kulture, ki so temelji učinkovite vojaške organizacije,
- nadgradnja sistema vojaškega izobraževanja in usposabljanja,
- vzpostavitev pogojev za povečanje pogodbene rezervne sestave in prostovoljnega služenja vojaškega roka,
- aktivna vloga Slovenske vojske pri pridobivanju kadra in promociji vojaškega poklica,
- krepitev povezanosti Slovenske vojske z lokalnim okoljem na širšem območju Republike Slovenije,
- krepitev povezanosti Slovenske vojske z drugimi podsistemi nacionalne varnosti.

4.2 Vojaške zmogljivosti in vojaška infrastruktura

Slovenska vojska bo razvijala zmogljivosti za bojevanje, bojno podporo, zagotovitev delovanja, podporo poveljevanja ter zmogljivosti za vojaško izobraževanje in usposabljanje. Del zmogljivosti bo dvonamenskih, kar pomeni, da bodo zmogljivosti lahko uporabljene tako za sodelovanje v zaščiti in reševanju kot za podporo drugim državnim organom.

Slovenska vojska nekaterih zmogljivosti ne bo razvijala samostojno, temveč jih bo zagotavljala v okviru zavezništva ali skupno na podlagi ustreznih sporazumov s posameznimi zavezniškimi oziroma partnerskimi državami.

Finančni viri bodo prednostno usmerjeni v zagon večjih projektov modernizacije in infrastrukturne zmogljivosti Slovenske vojske. Zato bo pripravljena ustrezna zakonodaja za izvajanje ključnih projektov opremljanja Slovenske vojske.

Ključni projekti modernizacije Slovenske vojske bodo nabava bojnih kolesnih vozil, samovoznih havbic, sistema zračne obrambe kratkega do srednjega dosega in večnamenskih helikopterjev. Pri tem se bodo z vidika optimizacije stroškov in transparentnosti nabav v največji možni meri upoštevale možnosti skupnih nabav z drugimi državami oziroma v okviru agencij Evropske unije in Nata ter prek medvladnih sporazumov, kadar bo v okviru analize trga ugotovljeno, da tovrsten nakup predstavlja optimalno možnost. To vključuje tudi dokup ali modernizacijo vojaške opreme, ki jo Slovenska vojska že ima. Izbirala se bo preizkušena vojaška oprema, brez razvojnih in uporabnostnih tveganj. Preučile se bodo možnosti in namenskost nakupa rabljene vojaške opreme in oborožitve.

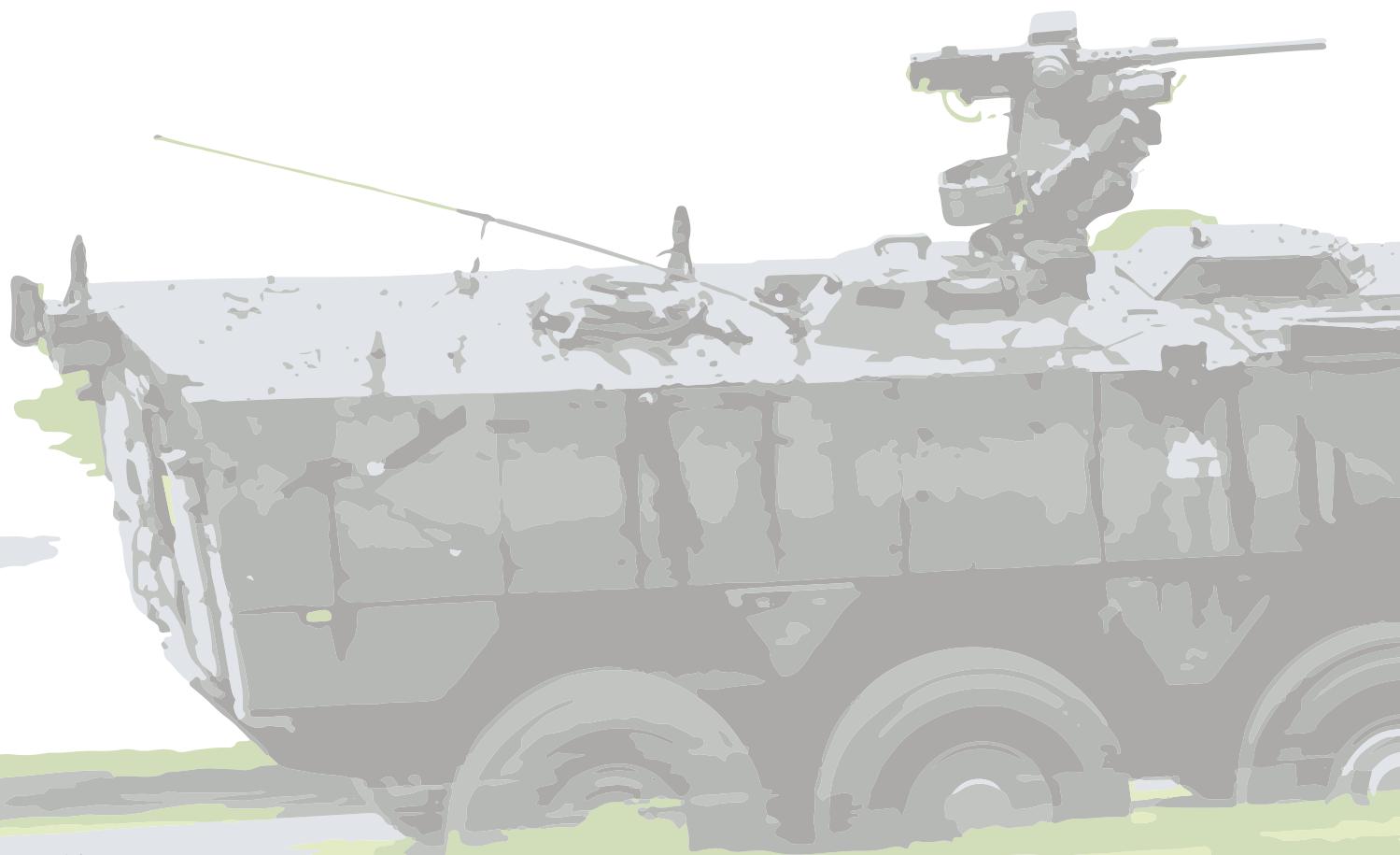
4.2.1 Zmogljivosti za bojevanje

Zmogljivosti Slovenske vojske za bojevanje bodo temeljile na srednji pehoti z zmožnostjo oblikovati namensko enoto brigadne ravni.

Jedro zmogljivosti in modernizacije Slovenske vojske bo predstavljala vzpostavitev zmogljivosti srednje bataljonske bojne skupine. Njeni ključni gradniki bodo kolesna oklepna vozila z ustrezno ognjeno močjo ter balistično in protiminsko zaščito posadke. Iz sestave rodov zračne obrambe, artilerije, inženirstva, jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe, zvez ter obveščevalno-izvidniške dejavnosti bodo v srednjo bataljonsko bojno skupino vključene zmogljivosti, ki bodo oblikovane skladno z zavezniškimi standardi. Upoštevanje načela enotnega nabora sil bo srednja bataljonska bojna skupina namenjena zagotavljanju nacionalne obrambe in izpolnjevanju mednarodnih obveznosti Republike Slovenije. Prva srednja bataljonska bojna skupina bo izoblikovana do leta 2027, druga do leta 2030.

Lahka pehota bo izvajala naloge v nacionalnem prostoru ter mednarodnih operacijah in misijah. Dopolnjevala bo zmogljivosti srednje pehote ter zagotavljala usposabljanje in delovanje pogodbene rezervne sestave. Omogočala bo vzpostavitev elementov za naraščanje sil na podlagi aktiviranja koncepta vojaške strateške rezerve.

Zmogljivosti specialnih sil bodo namenjene izvajanju nalog specialnega izvidovanja, usposabljanja tujih oboroženih sil in pridobivanja pomembnih vojaških informacij ter za bojevanje proti vojaškim ciljem v globini nasprotnikovega prostora.

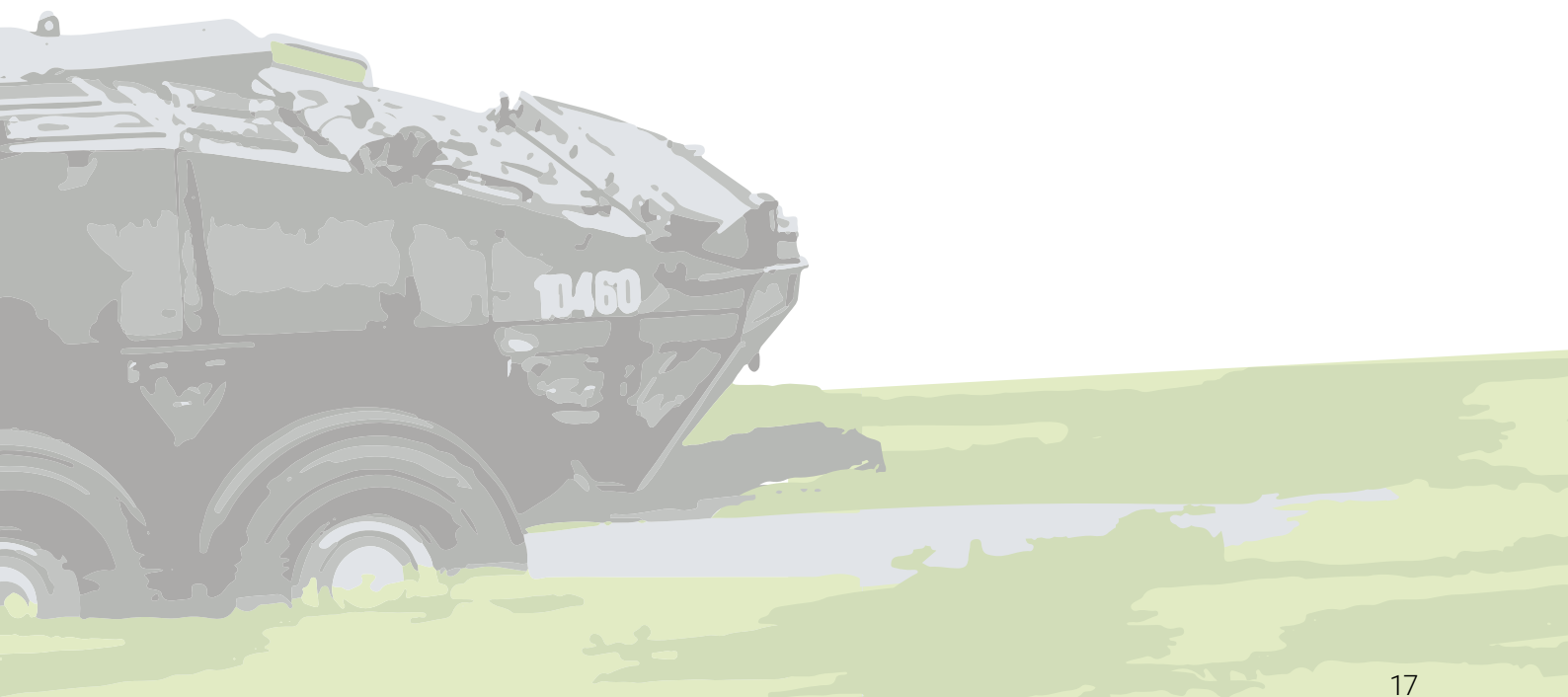
Oklepne zmogljivosti bodo sodelovale v nalogah združenega bojevanja rodov v nacionalnem okviru in omejenem obsegu znotraj območja zavezništva ter zagotavljale zmogljivosti za usposabljanje pehotnih enot.

4.2.2 Zmogljivosti za bojno podporo

Zmogljivosti za bojno podporo bodo temeljile na zmogljivostih za združeno ognjeno podporo (artilerijska podpora, podpora protiolepkih raketnih sistemov, zračna podpora), obveščevalno-izvidniško podporo, elektronsko bojevanje, bojno inženirsko podporo, zračno obrambo, jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo, psihološko delovanje, civilno-vojaško sodelovanje ter zagotavljanje varnosti in zakonitosti delovanja.

Zmogljivosti artilerijske podpore bodo namenjene podpori enot do ravni brigade na ozemlju Republike Slovenije in zagotovitvi ustreznih zmogljivosti za srednjo bataljonsko bojno skupino. Zmogljivosti bodo temeljile na samovoznih artilerijskih sistemih z digitaliziranimi in mrežno povezanimi sistemi za upravljanje ognja ter delovanje na večjih razdaljah.

Protioklepne zmogljivosti bodo nadgrajene v okviru pehotnih zmogljivosti bodisi kot del pehotnih sestavov bodisi kot del namenskih formacij za protioklepni boj, samostojno ali v okviru srednje bataljonske bojne skupine. Opremljene bodo s sodobnim prenosnim in prevoznim protioklepnim orožjem.

Zmogljivosti zračne obrambe bodo temeljile na sodobnih premičnih sistemih kratkega do srednjega doseg. Sposobne bodo zagotavljati neposredno in posredno zaščito sil Slovenske vojske ter ključne infrastrukture.

Zmogljivosti bojnega inženirstva bodo zagotavljale premičnost in preživetje lastnih sil ter onemogočale manever nasprotnika. Zagotavljale bodo zmogljivosti za srednjo bataljonsko bojno skupino. Zmogljivosti splošnega inženirstva bodo zagotavljale izgradnjo in vzdrževanje vojaške infrastrukture.

Zmogljivosti jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe bodo sposobne izvajati detekcijo ter identifikacijo jedrskih, radioloških, kemičnih in bioloških snovi pa tudi dekontaminacijo osebja, opreme in sredstev. Iz nabora zmogljivosti jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe bosta oblikovana modula za srednjo bataljonsko bojno skupino. Zmogljivosti jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe bodo premestljive.

Vojaške obveščevalno-izvidniške zmogljivosti bodo namenjene izvidovanju, opazovanju in določanju ciljev, zbiranju in analizi podatkov ter zagotavljanju obveščevalnih informacij. Sestavljene bodo iz zmogljivosti za pridobivanje, analizo in distribucijo obveščevalnih podatkov. Zmogljivosti bodo premestljive in povezljive z zavezniškimi zmogljivostmi ter sposobne podpreti delovanje enot do ravni brigade.

Zmogljivosti za elektronsko izvidovanje in bojevanje bodo namenjene podpori uresničevanja obrambnih interesov Republike Slovenije ter zaščiti enot Slovenske vojske v elektromagnetnem spektru. Zmogljivosti za elektronsko bojevanje bodo premestljive, zmogljivosti za elektronsko izvidovanje pa delno premestljive.

Zmogljivosti za psihološko delovanje (PSYOPS), zmogljivosti za civilno-vojaško sodelovanje (CIMIC) in zmogljivosti vojaške policije bodo namenjene podpori delovanja Slovenske vojske ter bodo premestljive.

4.2.3 Zmogljivosti za zagotovitev delovanja

Zmogljivosti za zagotovitev delovanja bodo omogočale delovanje in ohranjanje vzdržljivosti sil Slovenske vojske v okviru nacionalnega prostora, del zmogljivosti pa bo sposoben podpreti delovanje Slovenske vojske zunaj države. Razvite bodo samostojne in organske premestljive logistične zmogljivosti, ki bodo sposobne podpirati delovanje taktičnih enot Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in misijah ter bodo zagotavljale tudi logistično vzdržljivost.

Taktične enote Slovenske vojske bodo logistično samozadostne. Razvoj nepremestljivih logističnih zmogljivosti za podporo Slovenski vojski bo usmerjen v povečanje njene bojne učinkovitosti.

Premestljivost sil Slovenske vojske bo temeljila na kopenskem, pomorskem in zračnem strateškem transportu, ki bo zagotovljen v okviru različnih pobud Nata in Evropske unije ter s pogodbenimi izvajalci.

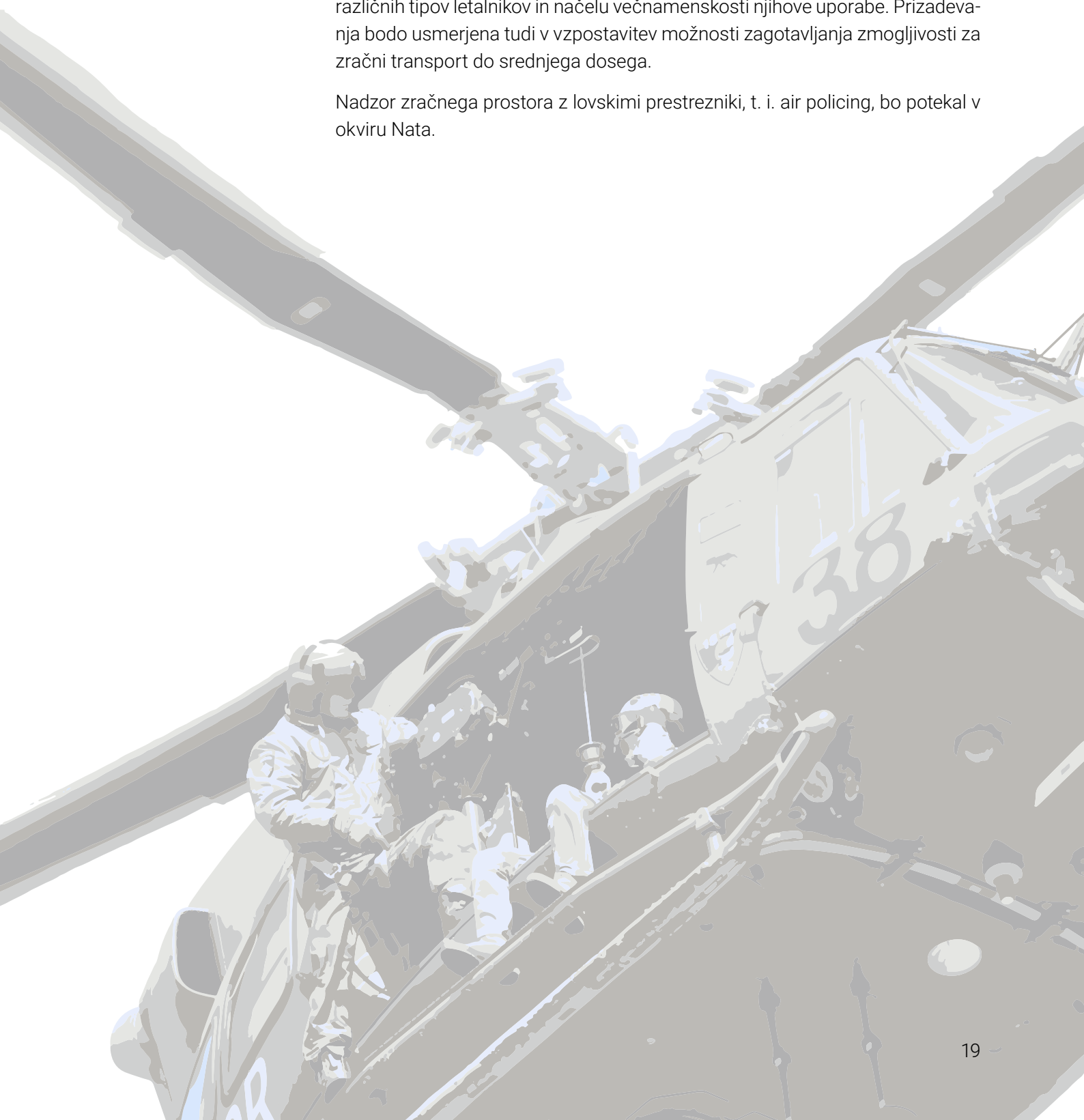
4.2.4 Zmogljivosti vojaškega letalstva

Zmogljivosti vojaškega letalstva sestavljajo zmogljivosti za delovanje iz zraka, zračno podporo ter letalsko izobraževanje in usposabljanje. Zagotavljale bodo podporo zračnega transporta, varovanje zračnega prostora Republike Slovenije ter podporo enotam Slovenske vojske. Poudarjeni bosta združeno bojevanje rodov v okviru Slovenske vojske in združeno delovanje v zavezništvu.

Zmogljivosti vojaškega letalstva bodo premestljive znotraj območja zavezništva in delno premestljive zunaj njega.

Pri vzpostavljanju novih zmogljivosti se bo sledilo načelu zmanjševanja števila različnih tipov letalnikov in načelu večnamenskosti njihove uporabe. Prizadevanja bodo usmerjena tudi v vzpostavitev možnosti zagotavljanja zmogljivosti za zračni transport do srednjega dosega.

Nadzor zračnega prostora z lovskimi prestrezniki, t. i. air policing, bo potekal v okviru Nata.

4.2.5 Mornariške zmogljivosti

Slovenska vojska bo razvijala zmogljivosti za mornariško delovanje, namenjene za delovanje na morju, obali, rekah in jezerih, samostojno ter v sodelovanju z drugimi enotami Slovenske vojske in zavezniki. Obsegale bodo zmogljivosti za površinsko delovanje, podvodno delovanje in zagotovitev delovanja. Del mornariških zmogljivosti bo premestljiv predvsem znotraj evropskega območja zavezništva.

4.2.6 Zmogljivosti za kibernetško obrambo

Zmogljivosti za kibernetško obrambo Slovenske vojske bodo vključene v celovit sistem Ministrstva za obrambo ter nacionalni sistem kibernetške varnosti in obrambe. Del zmogljivosti bo premestljiv.

Slovenska vojska bo vzpostavila kibernetške obrambne zmogljivosti, ki bodo v realnem času sposobne zaznavati, preprečevati in se odzivati na kibernetške varnostne incidente. Temeljile bodo na celovitem pristopu, ki bo zagotavljal varne komunikacijske poti in zaščito vojaških informacijskih sistemov.

Slovenska vojska bo pri razvoju teh zmogljivosti tesno vpeta v projekte Nata in Evropske unije. Pri razvoju se bodo še naprej uporabljale možnosti v okviru bilateralnega sodelovanja z najpomembnejšimi strateškimi partnerji.

4.2.7 Zmogljivosti za podporo poveljevanja

Zmogljivosti za podporo poveljevanja bodo omogočale podporo funkcij poveljevanja in kontrole na strateški, operativni in taktični ravni. Sistem poveljevanja in kontrole bo omogočal povezljivost ter sodelovanje v nacionalnem in mednarodnem okolju.

Vzpostavljena bo varna in prilagodljiva omrežna infrastruktura z visoko razpoložljivostjo. Sistem poveljevanja in kontrole bo podprt z aplikativnimi rešitvami za podporo odločanju in poveljevanju. Del teh zmogljivosti bo premestljiv.

Sistem poveljevanja v zračnem prostoru Slovenske vojske bo dolgoročno temeljil na sistemu zračnega poveljevanja in kontrole Nata. Zmogljivosti za nadzor zračnega prostora bodo temeljile na sedanjih radarjih dolgega doseg. Center za nadzor in kontrolo zračnega prostora bo sestavni del integriranega sistema zračne in raketne obrambe Nata.

Mornariške zmogljivosti bodo medsebojno povezane s pomorskimi komunikacijsko-informacijskimi sistemi, skladno z mednarodnimi standardi. Zagotavljanje situacijskega zavedanja na morju bo vzpostavljeno v sodelovanju s preostalimi akterji pomorske varnosti na nacionalni in mednarodni ravni.

4.2.8 Zmožljivosti vojaškega izobraževanja in usposabljanja

Zmožljivosti vojaškega izobraževanja in usposabljanja bodo omogočale ter podpirale delovanje in razvoj Slovenske vojske. Zato bo zagotovljena njihova ustrezna vpetost v civilni izobraževalni sistem, ki bo podpiral razvoj vojaškega znanja in znanosti za potrebe Slovenske vojske. S tem namenom se bodo zmožljivosti vojaškega izobraževanja in usposabljanja usmerile v krepitev profesionalnosti in strokovnosti, tudi v povezavi s tujimi vojaškimi izobraževalnimi ustanovami. Zmožljivosti vojaškega izobraževanja in usposabljanja bodo izpopolnjene skladno s spremembami v družbi, tehnološkim napredkom, razvojem vojaške stroke in pridobljenimi izkušnjami iz sodobnih oboroženih spopadov.

Posebna pozornost bo usmerjena v razvoj bojnega značaja in organizacijske kulture Slovenske vojske, voditeljskih veščin ter profesionalizma in morale njenih pripadnikov.

Okrepljeno bo raziskovalno in znanstveno delo, ki bo v čim večji meri vpeto v civilne znanstvenoraziskovalne procese. Pomembno poslanstvo in cilj vojaškega izobraževanja in usposabljanja bo pripadnikom Slovenske vojske zagotavljati ustrezno raven znanja in kompetenc ter s tem njihovo konkurenčnost tudi v civilnem okolju, še posebej po koncu vojaške kariere.

Prenovljen bo sistem izobraževanja častnikov, pri čemer bo vstop v častniški zbor omogočen predvsem neposredno po prvi stopnji bolonjskega izobraževanja. Od vojaškega izobraževalnega sistema se bo pričakovalo, da se

verificira in habilitira na ravni primerljivih civilnih izobraževalnih sistemov. Osnovno vojaško izobraževanje bo potekalo v Republiki Sloveniji. Vojaško izobraževanje in usposabljanje v tujini bo uporabljeno za razvoj posebnih, specializiranih in visokostrokovnih profilov.

Več bo specialističnega vojaškega izobraževanja in usposabljanja za potrebe rodov in služb ter funkcionalnega in skupnega usposabljanja, urjenja in izvajanja združenih taktičnih vaj, vključno z izvajanjem taktičnih vaj z bojnim streljanjem. Višja kakovost usposabljanja bo zagotovljena z nakupom sodobne opreme in sredstev za usposabljanje ter nadgradnjo infrastrukture za usposabljanje.

Za potrebe naraščanja obsega Slovenske vojske bo organizirano vojaško izobraževanje in usposabljanje častnikov in podčastnikov pogodbene rezervne sestave, s čimer bodo zagotovljene nujne kadrovske razmere za delovanje pogodbene rezervne sestave in usposabljanje vojaške strateške rezerve.

Vojaške vaje – kot najzahtevnejša oblika usposabljanja – bodo namenjene tako usposabljanju kot preverjanju usposobljenosti in pripravljenosti poveljstev in enot Slovenske vojske za delovanje v vsem spektru delovanja. Na področju mednarodnih vaj bo prednostna naloga sodelovanje na vajah, ki podpirajo razvoj ciljnih zmogljivosti in so uvrščene v program vaj zavezništva.

4.2.9 Razvoj vojaške infrastrukture

Vojaška infrastruktura bo zagotavljala pogoje za delovanje, usposabljanje, urjenje in izobraževanje. Infrastrukturne zmogljivosti Slovenske vojske bodo prilagojene potrebam Slovenske vojske in razvoju obrambnega sistema. Razvoj vojaške infrastrukture bo usmerjen v sistemsko vzdrževanje in nadgradnjo infrastrukture, opreme, naprav in sistemov, v energetske in okoljske sanacije infrastrukture ter zagotavljanje predpisanih pogojev za njeno uporabo.

Deli vojaške infrastrukture bodo vključeni v izvajanje podpore države gostiteljice zavezniškim silam. Za podporo države gostiteljice bodo urejene in posodobljene namenske zmogljivosti vojašnic.

Vadišča in strelišča bodo po regionalni umeščenosti in opremljenosti omogočala usposabljanje enot ter bodo prilagojena večanju obsega Slovenske vojske. Osrednje vadišče Slovenske vojske Postojna bo ključna zmogljivost za usposabljanje poveljstev in enot Slovenske vojske ter skupno usposabljanje in vaje s partnerji in zavezniki. Za usposabljanje Slovenske vojske bo uporabljena tudi infrastruktura držav članic zavezništva in partnerskih držav v tujini.

Dokončano bo izoblikovanje infrastrukture za operativno delovanje Slovenske vojske na letališču v Cerkljah ob Krki, s čimer bo letališče pridobilo status vstopno-izstopne točke v mednarodni zračni prostor za vojaška letala. Letališče bo namenjeno izvajanju zavezniških nalog podpore države gostiteljice.

Del letališča Jožeta Pučnika bo ostal v uporabi za Slovensko vojsko, predvsem za delovanje helikopterskih enot Slovenske vojske v podporo sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter za nadzor, kontrolo in varovanje zračnega prostora.

Privez vojaških plovil bo zagotovljen v pristanišču v Kopru. Nujne dodatne infrastrukturne zmogljivosti pomorstva bodo zagotovljene v bližini obstoječih vojaških objektov.

Zagotovljena bo infrastruktura za zmogljivosti kibernetске obrambe.

Nadaljevala se bo izgradnja infrastrukture, opreme in naprav za potrebe komunikacij ter podporo poveljevanja. Dograjevalo, posodabljalо in prilagajalo se bo telekomunikacijsko in optično omrežje.

Z nabavo in uvajanjem novih oborožitvenih sistemov v operativno uporabo Slovenske vojske se bodo izgradili in posodobili delavnice, vojaška skladišča in druga potrebna infrastruktura.

4.3 Obseg in struktura Slovenske vojske

4.3.1 Obseg Slovenske vojske

Obseg Slovenske vojske bo odražal realne možnosti človeških in ekonomskih zmogljivosti države, pri čemer bo okrepljena vloga rezervne sestave za krepitev obrambne sposobnosti in odpornosti države.

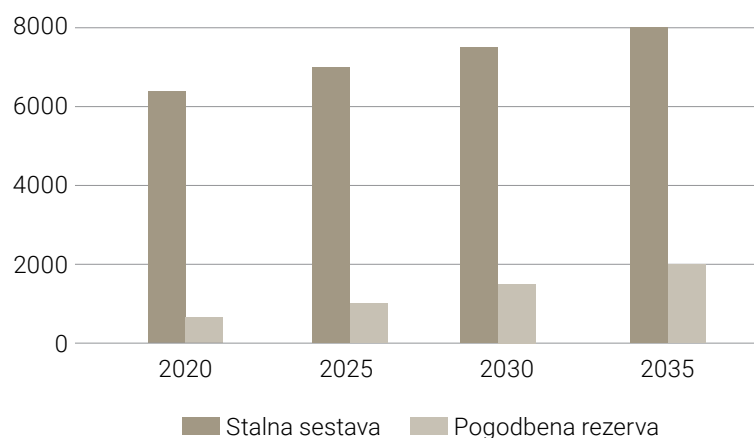
Pri sledenju dolgoročnemu ciljnemu obsegu in strukturi Slovenske vojske, v okviru prenove razvojnosmerjevalnih in planskih dokumentov, bo treba izhajati iz realnega stanja in okoliščin, v katerih deluje in bo v prihodnje deloval obrambni sistem oziroma Slovenska vojska. Za oborožene sile s poklicnim sistemom popolnjevanja sta najpomembnejša vzpostavitev in vzdrževanje mehanizmov za naraščanje obsega in strukture, skladno s potrebami in razpoložljivimi viri ter sredstvi države in družbe.

Na temelju vojaškostrokovnih ocen, izpolnjevanja zakonskih nalog in zavez ter potreb učinkovitega odzivanja, upoštevajoč prihodnje negotovo varnostno okolje, znaša ciljni obseg Slovenske vojske 8000 pripadnikov stalne sestave in 2000 pripadnikov pogodbene rezervne sestave.

Na poti doseganja dolgoročnega ciljnega obsega in strukture Slovenske vojske bodo izvedeni ukrepi za uspešno odzivanje na stanje širših demografskih trendov in zmanjševanje dela prebivalstva z odsluženim vojaškim rokom oziroma temeljnim vojaškim znanjem, ki je pomemben kadroviski vir popolnjevanja stalne sestave, še bolj pa pogodbene rezervne sestave in vojaške strateške rezerve. Pri pripravi izhajajočih normativnih, razvojnosmerjevalnih in planskih dokumentov oziroma predloga nove Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske ter prihodnjih srednjeročnih obrambnih programov bodo upoštevani dejanski kadroviski in finančni viri ter trenutna stopnja modernizacije in že vzpostavljenih zmogljivosti Slovenske vojske.

Doseganje ciljnega obsega Slovenske vojske bo potekalo etapno. Cilj v obdobju 2020–2025 je doseči obseg Slovenske vojske 7000 pripadnikov stalne sestave in 1000 pripadnikov pogodbene rezervne sestave ob hkratni celoviti prenovi sistema pridobivanja, zadrževanja in izstopa pripadnikov. V obdobju 2025–2030 se bosta, ob uspešnem izvajanju ukrepov izboljšanja kadroviskih in finančnih virov ter s krepitvijo procesa modernizacije in razvoja zmogljivosti, obseg in struktura Slovenske vojske povečala na 7500 pripadnikov stalne sestave in 1500 pripadnikov pogodbene rezervne sestave. V zadnjem obdobju 2030–2035 bo dosežen ciljni obseg 8000 pripadnikov stalne sestave in 2000 pripadnikov pogodbene rezervne sestave.

Ciljni obseg pripadnikov Slovenske vojske

Prenovljen bo koncept pogodbene rezervne sestave, ki se bo v prihodnosti razdelila na manevrski in teritorialni del. Manevrski del pogodbene rezervne sestave bo izvajal ves nabor nalog Slovenske vojske in dopolnjeval zmogljivosti njenih enot, popolnjenih s stalno sestavo, vključno s sodelovanjem v mednarodnih operacijah in misijah ter kolektivni obrambi. Temu ustrezno se bo preoblikoval sistem usposabljanja pripadnikov pogodbene rezervne sestave za doseganje ustrezne in primerljive ravni usposobljenosti in izurjenosti. Nadgrajen bo status položaja pripadnikov pogodbene rezervne sestave v civilnem okolju, še posebej ustrezno zakonsko varovanje pravic iz dela med daljšo odsotnostjo z delovnega mesta zaradi opravljanja vojaške službe.

Teritorialni del pogodbene rezervne sestave, voden pod okriljem aktivnega jedra stalne sestave, bo deloval izključno na nacionalnem ozemlju. Usposabljal se bo za nacionalno obrambo in sodeloval pri aktivnostih podpore subjektom varnostnega sistema ter sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

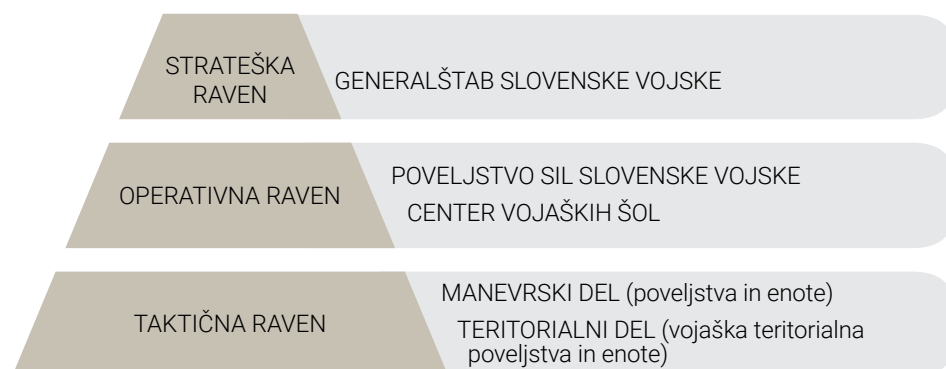
Z vojaško strateško rezervo bo zagotovljeno povečanje obsega vojaških zmogljivosti Republike Slovenije ob neposredni nevarnosti napada na državo in razglasitvi izrednega ali vojnega stanja.

Če predvideni ukrepi v omenjenih etapnih obdobjih ne bodo prispevali k povečanju kadrovskega obsega Slovenske vojske (stalne sestave in pogodbene rezervne sestave) oziroma bo to močno oddaljeno od ciljnega stanja, bo nujen ponovni razmislek o konceptu obrambnega sistema Republike Slovenije, obsegu in strukturi Slovenske vojske ter uvedbi drugih sestavin vojaške dolžnosti.

4.3.2 Struktura Slovenske vojske

Slovenska vojska bo organizirana na strateški, operativni in taktični ravni.

Struktura Slovenske vojske

Najvišji vojaškostrokovni organ, odgovoren za poveljevanje Slovenski vojski na strateški ravni, bo Generalštab Slovenske vojske.

Na operativni ravni bo Poveljstvo sil Slovenske vojske odgovorno za pripravljenost in usposobljenost podrejenih poveljstev in enot, delovanje sil Slovenske vojske doma in v tujini, vključno s podporo sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, za pomoč drugim državnim organom, civilno-vojaško sodelovanje ter vzdrževanje mirnodobnih jeder, ki bodo omogočala postopno naraščanje obsega Slovenske vojske. Ob potrebi po aktiviranju drugih sestavin vojaških dolžnosti, ki bi bistveno povečale predviden ciljni obseg Slovenske vojske, se bo po potrebi preučila možnost ustanovitve dodatnih poveljstev operativne ravni.

Center vojaških šol bo pristojen za organizacijo in izvajanje vojaškega izobraževanja.

Na taktični ravni bodo vzpostavljeni poveljstva in enote, ki bodo predstavljali manevrski del in deloma podporni del Slovenske vojske, ter vojaška teritorialna poveljstva. Glavne naloge manevrskega dela Slovenske vojske, ki bo težiščno popolnjen s stalno sestavo, logistično samozadosten in večinoma premestljiv, bodo zagotavljanje in vzdrževanje zahtevane pripravljenosti odzivnih in deklariranih sil, namenjenih za delovanje v Republiki Sloveniji in za kolektivno obrambo, razvoj zmogljivosti, vzdrževanje sposobnosti hitrega generiranja sil za krizno odzivanje, oblikovanje, usposabljanje in priprava kontingentov za mednarodne operacije in misije, zagotavljanje povezljivosti ter sposobnosti delovanja v večnacionalnem okolju. Podporni del Slovenske vojske bo odgovoren za vzdrževanje tehnike, opreme in oborožitve.

Vojaška teritorialna poveljstva bodo s teritorialnimi enotami dopolnjevala manevrski del Slovenske vojske, usposabljala teritorialni del pogodbene rezervne sestave, izvajala civilno-vojaško sodelovanje, podpirala sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter druge državne organe, opravljala storitve prostorske logistike, zagotavljala storitve podpore države gostiteljice ter vzdrževala mirnodobna jedra, ki bodo omogočala postopno naraščanje obsega Slovenske vojske. Jedro poveljstev bo popolnjen s stalno sestavo.

Slovenska vojska bo izvajala združeno bojevanje rodov in bo v nacionalnem okviru sposobna oblikovati namensko taktično enoto do brigadne ravni, popolnjeno s stalno sestavo in pogodbeno rezervno sestavo.

Enote Slovenske vojske, namenjene za bojevanje, bojno podporo, zagotovitev delovanja in podporo poveljevanja, bodo vsebovale stalno sestavo in manevrsko pogodbeno rezervno sestavo ter bodo organizirane kot bataljoni ali polki. Vojaška teritorialna poveljstva bodo popolnjena s stalno sestavo in teritorialno pogodbeno rezervno sestavo ter bodo polkovne in brigadne ravni.

Struktura mirnodobne sestave Slovenske vojske bo v okviru svojih temeljnih nalog omogočala izvajanje prostovoljnega služenja vojaškega roka.

Delež premestljivih sil kopenske komponente Slovenske vojske bo 50 %, kar pomeni, da bo do 50 % kopenske komponente Slovenske vojske organizirane, opremljene in usposobljene tudi za delovanje zunaj nacionalnega ozemlja. Premestljive sile bodo deklarirane kot potencialno uporabne za delovanje v mednarodnih operacijah, predvsem kolektivne obrambe v okviru Nata. Do 10 % kopenske komponente Slovenske vojske bo ohranjalo visoko stopnjo pripravljenosti na nacionalnem ozemlju ali pa bo sodelovalo v mednarodnih operacijah in misijah.

4.4 Kadrovski viri

Kadrovski viri so temeljni dejavnik, ki Slovenski vojski omogoča doseganje ciljnega obsega in izpolnjevanje njenega poslanstva. Temeljni izziv nadaljnjega razvoja Slovenske vojske, doseganja razvojnih ciljev ter njene tehnične modernizacije je zagotavljanje ustreznega obsega in kakovosti kadrov.

Napori za izboljšanje kadrovskega stanja v Slovenski vojski bodo usmerjeni v področje promocije vojaškega poklica in vstopa oziroma pridobivanja novih kadrov, področje zadrževanja sedanjega kadra, vključno z oblikami nagrajevanja, kompenzacij in bonitet, ter področje izhoda iz obrambnega sistema, vključno s sistemskimi rešitvami za vse kategorije pripadnikov Slovenske vojske (pogodbena rezervna sestava in prostovoljno služenje vojaškega roka). Kadrovske stanje Slovenske vojske se bo lahko izboljšalo le s celovitim kadrovskim pristopom v celotnem nacionalnovarnostnem sistemu in širši družbi, kar bo zahtevalo tudi prilagoditve in spremembe zakonodaje ter podzakonskih aktov. Pri tem gre za preplet nujnih organizacijskih in statusnih ukrepov, povezanih s posebnostmi vojaškega poklica in spremembami zakonodaje.

Ukrepi za izboljšanje vstopa v Slovensko vojsko bodo usmerjeni v pospešitev postopkov, okrepitev promocije poklica in zaposlovanja, možnosti štipendiranja, pridobitev izobrazbe med zaposlitvijo in podobno. Ukrepi za izboljšanje položaja pripadnikov, kot so ustrezno vrednotenje in nagrajevanje, urejanje stanovanjskega vprašanja, urejanje statusa med izobraževanjem in medsebojnih obveznosti, ter drugi ukrepi v okviru celostne skrbi za pripadnike bodo prispevali k zadrževanju pripadnikov v sistemu.

Ukrepi za urejen izhod pripadnikov Slovenske vojske po dopolnjenem 45. letu starosti bodo usmerjeni v zagotovitev pridobljenih pravic, urejanje položaja, finančne in druge ugodnosti. Ukrepi, povezani s pogodbeno rezervo in prostovoljnim služenjem vojaškega roka, bodo usmerjeni v ustrezna povračila in motivacijo delodajalcev za podporo, pravočasno načrtovanje, izboljšanje prejemkov, promocijo in podobno. Za uspešno izvedbo ukrepov na kadrovskega področju bo najpomembnejša umestitev nalog, povezanih s pridobivanjem in ohranjanjem kadra, v redne delovne procese Slovenske vojske.

Okrepljeno izvajanje strateškega komuniciranja, promocije vojaškega poklica in povečanje teritorialnega dela Slovenske vojske bodo prispevali k večji vpetosti obrambnega sistema v lokalno okolje ter zagotavljanju njegovega stalnega tesnega stika z državljani.

Nadgrajen bo tudi sistem kariernih poti za pripadnike Slovenske vojske, ki bo omogočil posameznikom karierni možnosti napredovanja in profesionalnega razvoja ter tudi možnosti izstopa na posamezni karierni stopnji.

4.5 Finančni viri

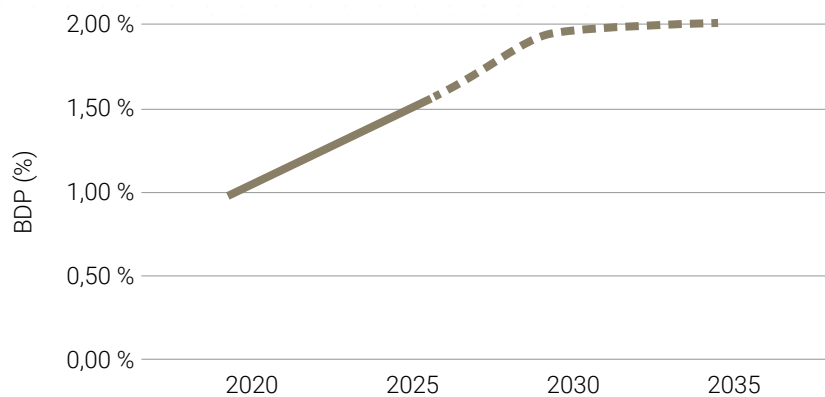
Spremenjene mednarodne varnostne razmere, hkrati z izredno negativnimi posledicami večletnega zmanjševanja obrambnih izdatkov za obrambni resor, zahtevajo večja finančna vlaganja v obrambo. Le tako bo lahko Republika Slovenija v prihodnosti zagotavljala ustrezno raven pripravljenosti obrambnega sistema ter izpolnjevala vse zaveze na področju skupne obrambe, ki jih je sprejela kot članica Nata in Evropske unije.

Države članice Nata smo se leta 2014 s t. i. valižansko zavezo o obrambnih izdatkih zavezale, da bomo ustavile trend padanja obrambnih izdatkov, si prizadevale za realno povečanje obrambnih izdatkov z rastjo BDP s postopnim približevanjem 2 % BDP za obrambo v naslednjih 10 letih. Hkrati bomo povečevale obrambne izdatke za glavno opremo in raziskave ter razvoj s ciljem, da temu namenimo najmanj 20 % obrambnih izdatkov v naslednjih 10 letih.

Za potrebe nacionalne obrambe je treba v dolgoročni perspektivi zagotoviti finančna sredstva, ki bodo omogočila uresničevanje razvojnih ciljev Slovenske vojske iz nacionalnih strateških in razvojnouslymerjevalnih dokumentov, vključno z razvojem opredeljenih zmogljivosti in povečanjem obsega sil Slovenske vojske ob izrazitem poslabšanju varnostnih razmer.

Racionalen in vzdržljiv obseg sredstev za obrambo, ki bi lahko še učinkovito podpiral razvojne cilje v tem dokumentu ter hkrati sledil t. i. valižanski zavezi, bi se moral postopno dvigovati vsaj do 1,5 % BDP leta 2024. Med letoma 2024 in 2035 se bo delež BDP za obrambo znotraj širših fiskalnih okvirov približeval 2 % BDP.

**Ciljni delež
obrambnih
izdatkov BDP**

Če obrambni izdatki v prihodnjem srednjeročnem obdobju ne bodo dosegali opredeljenega obsega, vizije Bele knjige o obrambi Republike Slovenije ne bo mogoče v celoti uresničiti. Nujen bo razmislek o ravni zmogljivosti obrambnega sistema in sprejetih mednarodnih obveznostih ter s tem povezanimi posledicami za širši sistem nacionalne varnosti.

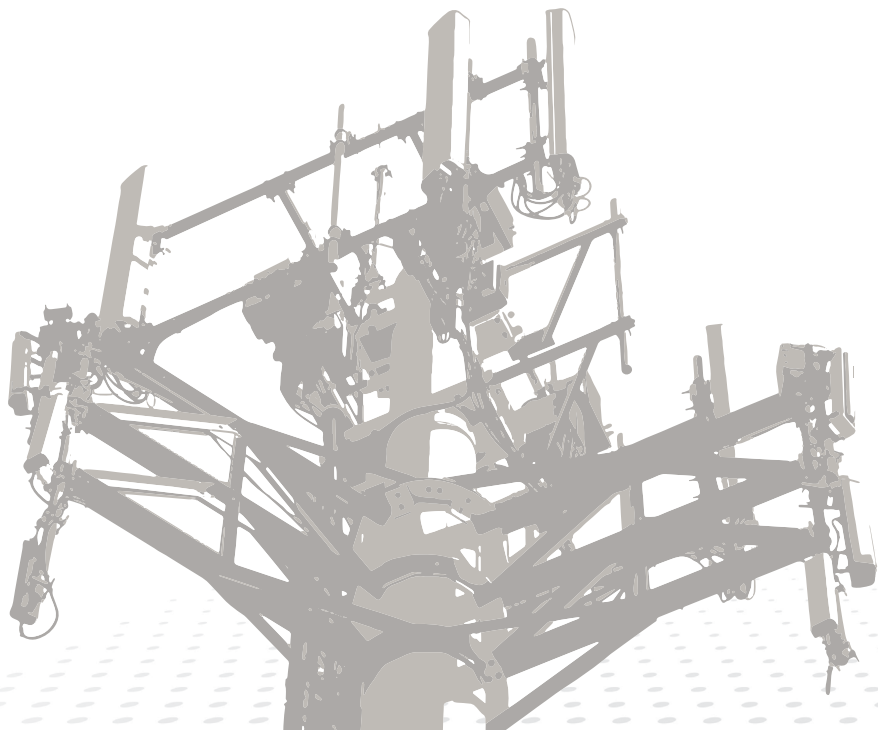
5 CIVILNA OBRAMBA KOT GRADNIK ODPORNOSTI DRŽAVE IN DRUŽBE

Civilna obramba, ki zagotavlja pogoje za neprekinjeno delovanje oblasti in delovanje celotnega obrambnega sistema, bo s civilnimi zmogljivostmi ter pripravami in izvajanjem ukrepov prispevala h krepitvi civilne pripravljenosti ter odpornosti države in družbe ter bo podpirala Slovensko vojsko in zavezniške sile na ozemlju Republike Slovenije v miru, krizi, izrednem stanju in vojni.

Skladno z novo strateško realnostjo in v smeri vse večje soodvisnosti civilnih in vojaških zmogljivosti bodo vsebine in naloge civilne obrambe temu ustrezno prilagojene in posodobljene. Z vidika krepitve civilne pripravljenosti in odpornosti države bodo nosilci obrambnega načrtovanja v državi z aktivnostmi in ukrepi zagotavljali civilne zmogljivosti za podporo države gostiteljice, krepitev odpornosti proti hibridnim grožnjam, zaščito in odpornost kritične infrastrukture, informacijsko-komunikacijsko podporo, geoprostorsko in kartografsko podporo, izvajanje obrambnih dolžnosti ter materialne in zdravstvene oskrbe.

Rešitve za učinkovito delovanje obrambnega sistema bodo oblikovane v procesu obrambnega načrtovanja v državi in s pripravo obrambnih načrtov pri vseh nosilcih. Glede na intenziviranje aktivnosti na področju načrtovanja civilne pripravljenosti bodo upoštevane tudi hibridne in kibernetične grožnje, pri čemer bodo zagotovljeni pogoji za celovito odzivanje države na različne vrste varnostnih groženj in tveganj.

Ukrepi kriznega odzivanja, kot del ukrepov za pripravljenost države, se bodo ustrezno dopolnjevali, posodabljali in preverjali tako na nacionalnih vajah kot na vajah kriznega upravljanja Evropske unije in Nata. Z nacionalnega vidika krepitve civilne odpornosti bodo ključna tudi prizadevanja za preskrbo, zaščito in preživetje prebivalstva. Pri tem bodo upoštrevani stalno medresorsko sodelovanje, odgovornost in ustrezna organiziranost nosilcev načrtovanja za izvajanje nalog v času kriz, izrednem in vojnem stanju ter skladno z

mednarodnimi obveznostmi in zmožnostjo prilagajanja spremembam. V spremenjenih razmerah bo najpomembnejša vloga Ministrstva za obrambo koordinacija nalog s področja obrambe tako na regionalni kot na lokalni ravni.

Civilna obramba bo z zagotavljanjem civilne pripravljenosti zagotavljala pomemben del nalog Republike Slovenije tudi pri izvajanju nalog kolektivne obrambe Nata in vzajemne pomoči v okviru Evropske unije. Uveljavljene rešitve bodo upoštevale Natove splošne zahteve in merila za ocenjevanje civilne pripravljenosti za zagotavljanje neprekinjenega delovanja oblasti, podporo oboroženim silam s civilnimi zmogljivostmi in zaščito ključnih civilnih storitev. V tej smeri nadgrajeno obrambno načrtovanje bo na podlagi ocen omogočalo odzivanje Republike Slovenije, prilagojeno stopnji ogroženosti države, Nata in Evropske unije. Ministrstvo za obrambo kot nosilec usklajevanja in usmerjanja obrambnega načrtovanja bo še naprej zagotavljalo sodelovanje z vsemi nosilci oblikovanja obrambnih načrtov.

Aktivnosti načrtovanja na področju zagotavljanja podpore Slovenski vojski in zavezniškim silam bodo smiselno in komplementarno povezane z Natovimi aktivnostmi na področju zagotavljanja podpore države gostiteljice ter se bodo sinhronizirano razvijale tudi na področju krepitev vojaške mobilnosti v okviru Evropske unije. V tem kontekstu se bosta izboljšala koordinacija in izvajanje podpore države gostiteljice oziroma vojaške mobilnosti. Ministrstvo za obrambo bo skupaj z drugimi pristojnimi vladnimi organi našlo rešitve in načine za zagotovitev ustreznih zmogljivosti v podporo nacionalnim in zavezniškim potrebam transporta ter vojaški mobilnosti v Republiki Sloveniji in zunaj njenih meja. Poenostavitev postopkov prehodov meja v okviru vojaške mobilnosti bo skladna z rešitvami v Evropski uniji in Natu, pri čemer si bo treba prizadevati za sinhronost in komplementarnost.

Zaradi izpostavljenosti infrastrukture sodobnim grožnjam bodo sprejeti ustrezni zaščitni in obrambni ukrepi ter ukrepi za preprečevanje in blažitev posledic tovrstnih napadov. Pri načrtovanju učinkovite zaščite, varovanja in obrambe kritične infrastrukture ter krepitevi njene odpornosti bo vzpostavljeno tesnejše sodelovanje tako med javnim in zasebnim sektorjem kot med nosilci sektorjev kritične infrastrukture in upravljavci kritične infrastrukture.

6 ODZIVANJE NA HIBRIDNE GROŽNJE NA OBRAMBENEM PODROČJU

Poseben izziv za obrambo države predstavljajo hibridne grožnje, katerih negativen učinek se je zaradi razvoja in uporabe novih tehnologij ter usklajenega delovanja različnih akterjev precej povečal. V okviru izvajanja aktivnosti za okrepitev civilne pripravljenosti ter sprejema ustreznih nacionalnih rešitev se bo hkrati zmanjšala ranljivost in izboljšala odpornost tudi proti hibridnim grožnjam.

Skladno s prizadevanji Nata in Evropske unije za krepitev odpornosti proti soočanju s hibridnimi grožnjami se bodo z vidika celovitega naslavljanja hibridnih groženj komplementarno oblikovale in izvajale nacionalne rešitve in aktivnosti. V tem okviru bodo razvite koordinacijske in druge zmogljivosti za prepoznavanje ter odzivanje na hibridne grožnje. Ob upoštevanju različnih metod hibridnega delovanja se bodo okrepili situacijsko zavedanje, odpornost proti sovražnim obveščevalnim aktivnostim, kibernetska in informacijska varnost ter obramba, strateško komuniciranje in mehanizmi kriznega upravljanja in vodenja.

Razvijalo se bo odzivanje na hibridne grožnje v okviru obrambnega načrtovanja in ukrepov kriznega odzivanja s poudarkom na krepitvi odpornosti države in družbe, kibernetski varnosti in obrambi, civilni pripravljenosti ter zaščiti kritične infrastrukture.

V okviru obrambnega načrtovanja bodo razviti ukrepi in postopki za primere delovanja nevojaških dejavnikov nestabilnosti ter hibridnih dejavnikov, ki lahko zaradi multiplikativnega učinka zahtevajo delovanje vojaških zmogljivosti z namenom obvladovanja in zagotavljanja odpornosti države in družbe.

Kompleksnost in
večdimenzionalnost
hibridnih groženj

7 ZMOGLJIVOSTI KOMUNIKACIJSKO- -INFORMACIJSKEGA SISTEMA IN KIBERNETSKA VARNOST

Pomen in vloga zmogljivosti komunikacijsko-informacijskega sistema kot enega ključnih elementov, ki vplivajo na delovanje in razvoj obrambnih zmogljivosti, se zaradi intenzivne digitalizacije procesov in oborožitvenih sistemov ter uveljavitve kibernetkega prostora kot domene vojaškega delovanja nenehno povečujeta. Vzporedno s tem napredne računalniške tehnologije nezadržno spreminjajo bojišče in načine vojaškega delovanja ter obrambnih procesov.

Kibernetški napadi državnih in nedržavnih akterjev postajajo številnejši, agresivnejši in vse bolj prefinjeni. Obrambni sistem v kibernetnem prostoru sledi normam in pravilom delovanja, skladno z mednarodnim pravom. Veljavno mednarodno pravo, pravila in norme odgovornega ravnanja držav v kibernetnem prostoru so pomemben dejavnik zmanjševanja tveganj, preprečevanja konfliktov ter vzpostavitve zaupanja in stabilnosti v mednarodnih odnosih.

Najpomembnejši cilj vzpostavitve zmogljivosti komunikacijsko-informacijskega sistema obrambnega sistema bo zagotavljanje prilagodljivosti in povezljivosti ter pravočasnih, natančnih in celovitih podatkov v realnem času, ki so nujni za učinkovito delovanje obrambnega sistema ter izvajanje vojaških operacij

doma ali v tujini. Komunikacijsko-informacijski sistem obrambnega sistema bo sestavljal celoto skupaj s komunikacijsko-informacijskim sistemom Slovenske vojske.

Razvoj zmogljivosti bo temeljil na oblikovanju in zagotavljanju dinamičnih ter prilagodljivih informacijskih in komunikacijskih rešitev s poudarkom na uvajanju naprednih računalniških tehnologij, integraciji in varnosti ter preprostem in varnem uporabniškem dostopu. Povezovanje informacijskih sistemov in različnih podatkovnih varnostnih domen bo omogočalo lažji pretok podatkov in s tem učinkovitejše odločanje ter posledično optimizacijo stroškov in gospodarnejše delovanje obrambnega sistema.

Z učinkovitim obvladovanjem kibernetских groženj in odzivanjem na kibernetiske varnostne dogodke se bo zagotavljal varen in zanesljiv komunikacijsko-informacijski sistem z visoko razpoložljivostjo storitev vsem uporabnikom ne glede na lokacijo in čas.

Pomembni cilji bodo stalno ozaveščanje uporabnikov glede možnosti, ki jih omogoča učinkovita uporaba informacijskih rešitev, aktivno vključevanje uporabnikov v izboljševanje informacijskih sistemov ter visoka stopnja ozaveščenosti uporabnikov o kibernetских grožnjah.

Z zavedanjem, da je kibernetски prostor brez meja in obramba skupna odgovornost, se bo – v sodelovanju z drugimi državnimi, javnimi in zasebnimi, nacionalnimi in mednarodnimi akterji – razvijala kibernetска odpornost lastnih komunikacijsko-informacijskih sistemov ter zagotavljal prispevek k celovitemu sistemu nacionalne kibernetсke varnosti in zavezništva. K razvoju zmogljivosti za varovanje obrambnih komunikacijsko-informacijskih sistemov in odzivanje na kibernetсke grožnje bodo prispevali vzpostavljanje odzivnega sistema upravljanja in vodenja, politik in organizacijske strukture, uveljavljanje naprednih tehnologij, razvoj ustreznih veščin, znanja, usposobljenosti in ozaveščenosti ter krepitev sodelovanja z nacionalnimi in mednarodnimi akterji.

Oblikovan bo sistem za celovito obvladovanje kibernetских groženj, v katerega bodo vključeni vsi akterji Ministrstva za obrambo. Razvijalo se bo sodelovanje s pristojnim nacionalnim organom in drugimi akterji v sistemu kibernetсke varnosti.

Z intenzivnim in sistematičnim usposabljanjem, izobraževanjem in vajami na področju kibernetсke varnosti se bo širilo zavedanje o kibernetских grožnjah, pridobivalo znanje ter razvijalo zaupanje tako na nacionalni ravni kot v zavezništvu.

Pospešilo se bo uresničevanje že danih mednarodnih zavez na področju kibernetсke varnosti. Vzpostavljen bo celovit nabor funkcionalnosti za zagotavljanje kibernetсke varnosti, ki obsega obrambo, preprečevanje, ocenjevanje, vzdržljivost in obveščanje, skladno z nacionalno politiko ter politikama Nata in Evropske unije.

8 OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNE ZMOGLJIVOSTI

Na področju obrambe se bodo razvijale obveščevalno-varnostne zmogljivosti, ki bodo zmožne pravočasno zaznati ter se zoperstaviti grožnjam Republiki Sloveniji in njenemu obrambnemu sistemu. Kompleksnost in spremenljivost sodobnih varnostnih groženj zahtevata prilagoditev obveščevalno-varnostnih zmogljivosti. Za uspešno in pravočasno zaznavo posameznih groženj se bo na obrambnem področju smiselno krepila integracija obveščevalno-varnostnih procesov ter njenih tehnoloških in kadrovskih zmogljivosti. Za učinkovito in strokovno izvajanje nalog bo opravljena presoja ustrezne umeščenosti zmogljivosti v obrambni sistem.

Posodobljen bo podsistem za hitro in varno izmenjavo podatkov in informacij med subjekti obveščevalno-varnostne skupnosti ter njihovimi uporabniki. Ob tem se bo krepil podsistem zgodnjega opozarjanja, zaznave groženj in situacijskega zavedanja. Nadaljevalo se bo temeljito spremljanje ter obveščanje o vojaških in drugih grožnjah, ki bi lahko vplivale na varnost Republike Slovenije, ter o razmerah na kriznih žariščih in območjih, na katerih delujejo pripadniki obrambnega sistema.

Med posameznimi subjekti obveščevalno-varnostne skupnosti Republike Slovenije se bo nadaljevalo sodelovanje pri izmenjavi podatkov, zmogljivosti in izkušenj. Okrepili se bosta tako koordinacija dela na področju zaznave in zoperstavljanja posameznim grožnjam kot tudi izmenjava podatkov med subjekti sistema nacionalne varnosti. Prav tako se bo nadaljevalo sodelovanje pri izmenjavi podatkov in izkušenj s partnerskimi obveščevalno-varnostnimi službami držav Evropske unije in Nata ter glede na potrebe tudi z drugimi državami.

Na varnostnem področju bodo posodobljeni postopki in standardi varovanja ter preverjanja in nadzora nad osebami, ki dostopajo do varnostno občutljivih delovnih mest, oseb, objektov, okolišev in tajnih podatkov na Ministrstvu za obrambo. Razvijali in posodobili se bodo procesi prepoznave varnostnih ranljivosti obrambnega sistema, prav tako se bodo iskale ustrezne normativne in druge rešitve na področju varnosti.

Za učinkovito zoperstavljanje grožnjam se bodo poleg razvoja klasičnih obveščevalno-varnostnih zmogljivosti, s poudarkom na protiobveščevalni dejavnosti, razvijale kibernetske, tehnološke in druge podporne zmogljivosti.

9 STRATEŠKO KOMUNICIRANJE

V vse kompleksnejšem, visokorazvitem in dinamičnem informacijskem okolju se soočamo z neprekinjenim informacijskim tokom, globalnim občinstvom, informacijsko zasičenostjo, lažnimi informacijami ter razsežnostjo družbenih omrežij. Skladno s tem bo obrambni sistem razvijal zmogljivosti in zmožnosti strateškega komuniciranja, ki se bodo komplementarno dopolnjevale z aktivnostmi javne diplomacije, ter vseh drugih akterjev nacionalnovarnostnega sistema, v podporo uresničevanja nacionalnovarnostne politike in strateških ciljev na obrambnem področju. Te zmogljivosti so pomembne za uveljavljanje nacionalnovarnostnih in obrambnih interesov Republike Slovenije ter bistveni element seznanjanja in krepitve zavedanja družbe o pomenu in vlogi obrambnega sistema pri izvajanju vseh nalog in dejavnosti. Tako se prispeva k transparentnosti in doseganju širšega družbenega soglasja glede delovanja in aktivnosti obrambnega sistema. Strateško komuniciranje tudi hkrati proaktivno prispeva k omejevanju in zmanjševanju učinkov sodobnih varnostnih tveganj in groženj.

Prilagajanje in odzivnost obrambnega sistema na spreminjajoče se varnostno okolje zahteva ustrezno umestitev in uporabo različnih prvin koncepta strateškega komuniciranja, ki bo hkrati sledil konceptom in smernicam Nata in Evropske unije. Pri tem bo razvoj strateškega komuniciranja v obrambnem sistemu neločljivo povezan z razvojem nacionalnega koncepta.

Koncept strateškega komuniciranja v obrambnem sistemu bo s pripravo strategije postopno uveljavljen na vseh področjih in ravneh delovanja obrambnega sistema z namenom doseganja želenega odziva izbranih ciljnih javnosti za podporo uresničevanju zastavljenih ciljev. Strateški razvojnosmerjevalni dokumenti bodo podlaga za oblikovanje temeljnih sporočil na vojaškoobrambnem področju, namenjenih najširši splošni javnosti. Na tej podlagi bodo oblikovana temeljna sporočila, ki bodo krepila delovanje države in družbe na vojaškoobrambnem področju. Pri tem se bo sledilo temeljnemu načelu strateškega komuniciranja – usklajenosti sporočil z izvedenimi aktivnostmi.

10 UKREPI ZA URESNIČITEV BELE KNJIGE

Udejanjanje ukrepov bo opredeljeno v izvedbenih strateških usmerjevalnih in planskih dokumentih ter spremembah zakonskih in drugih normativnih podlag za delovanje ter razvoj obrambnega sistema Republike Slovenije. Pregled uresničevanja usmeritev in ukrepov Bele knjige o obrambi Republike Slovenije bo potekal na dve leti.

Glavni ukrepi za uresničevanje Bele knjige o obrambi Republike Slovenije

1. S spremembami zakonodaje zagotoviti podlage za učinkovitejše delovanje in razvoj obrambnega sistema.
2. Postopno povečevati obrambne izdatke s približevanjem 2 % BDP in deležu investicij v obsegu najmanj 20 % obrambnih izdatkov.
3. Uveljaviti ukrepe za krepitev civilne obrambe in pripravljenosti ter s tem odpornosti države in družbe s poudarkom na neprekinjenem delovanju oblasti na vseh ravneh, neprekinjenosti delovanja javne infrastrukture ter storitev, neprekinjeni zagotovitvi energije, informacijsko-komunikacijske podpore in drugih virov, ki so pomembni za delovanje države, varnost in življenje državljanov ter zaščito kritične infrastrukture.
4. Vzpostaviti mehanizme, ki bodo zagotovili pogoje za naraščanje obrambnih sil za uspešno uresničitev Doktrine vojaške strateške rezerve Republike Slovenije ob izrazitem poslabšanju varnostnih razmer oziroma neposredni vojaški ogroženosti Republike Slovenije.
5. Uveljaviti rešitve teritorialne organiziranosti Slovenske vojske ter zagotoviti njeno večjo vključenost in povezanost z lokalnim okoljem na širšem ozemlju Republike Slovenije.
6. Preoblikovati koncept pogodbene rezervne sestave z delitvijo na manevrsko pogodbeno rezervno sestavo in teritorialno pogodbeno rezervno sestavo ter ga povezati s sistemom prehoda med različnimi oblikami vojaške službe.
7. Izboljšati nacionalne rešitve in aktivnosti za dvig odpornosti proti hibridnim grožnjam s celovito in enotno koordinacijo ter spremljanjem hibridnih groženj v Republiki Sloveniji.
8. Z namenom učinkovitega odzivanja na hibridne grožnje zagotoviti situacijsko zavedanje in analitično presojo hibridnih groženj v podporo procesu odločanja.

9. Okrepiti sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem ter med nosilci sektorjev kritične infrastrukture in upravljavci kritične infrastrukture za načrtovanje učinkovite zaščite kritične infrastrukture in krepitev njene odpornosti.
10. Nadgraditi ukrepe kriznega odzivanja na obrambnem področju. Sistem kriznega upravljanja in sposobnost države za pravočasno ter učinkovito odzivanje na različne varnostne grožnje periodično preveriti na državnih vajah kriznega upravljanja.
11. Nadgraditi sistem vojaškega usposabljanja in izobraževanja.
12. Prenoviti sistem pridobivanja pripadnikov Slovenske vojske z izboljšavo njihovega delovnopravnega statusa in finančnim nagrajevanjem ter okrepiti promocijo vojaškega poklica.
13. Preučiti načine kadrovskega popolnjevanja Slovenske vojske, vključujoč morebitno uvedbo vseh sestavin vojaške dolžnosti.
14. Pripraviti zakonske rešitve za izvajanje ključnih projektov opremljanja Slovenske vojske.
15. Pri nakupih vojaške opreme in oborožitve z vidika optimizacije stroškov ter transparentnosti nabav v največji možni meri upoštevati možnosti skupnih nakupov z drugimi državami oziroma v okviru agencij Evropske unije in Nata ter medvladnih sporazumov. To vključuje dokup ali modernizacijo vojaške opreme, ki jo Slovenska vojska že ima. Preučiti možnosti in namenskost nakupa rabljene vojaške opreme in oborožitve.
16. Krepitev sodelovanje in podpirati javni izobraževalni sistem pri vsebinah državljanske vzgoje.
17. Nadgraditi zmogljivosti strateškega komuniciranja na obrambnem področju.
18. Pregledati in posodobiti normativne rešitve obveščevalno-varnostne dejavnosti na obrambnem področju ter integrirati obveščevalno-varnostne zmogljivosti in procese.
19. Povečati obseg uvajanja naprednih računalniških in komunikacijskih tehnologij v oborožitvene sisteme in obrambne procese.
20. V okviru nacionalnega sistema kibernetске varnosti vzpostaviti celovit sistem upravljanja kibernetске obrambe v obrambnem resorju.

SKLEP

Bela knjiga o obrambi Republike Slovenije obravnava temeljne izzive, s katerimi se spoprijema obrambni sistem Republike Slovenije, ter opredeljuje ukrepe za izboljšanje njene obrambne sposobnosti. Ukrepi za razvoj obrambnega sistema se prednostno nanašajo na zagotovitev stabilnega in dovolj ambicioznega financiranja obrambnega sistema, doseganje potrebne kadrovske popolnjenosti Slovenske vojske, dokončanje profesionalizacije, izboljšanje statusa pripadnikov, posodobitev za izgradnjo obrambnih zmogljivosti, modernizacijo ključne infrastrukture za delovanje in razvoj Slovenske vojske ter okrepitev povezanosti obrambnega sistema s širšo družbo in tako povečano prepoznavanje pomena nacionalne obrambe v družbi.

Obrambni sistem Republike Slovenije bo sledil ambiciji, da se znotraj širših fiskalnih okvirov v srednjeročnem obdobju do leta 2024 obrambni izdatki povečajo na 1,5 % BDP ter da se postopno približujejo dolgoročnemu ciljnemu obsegu 2 % BDP. Povečevanje investiranja v obrambo mora biti dovolj ambiciozno in predvidljivo ter hkrati uravnoteženo med finančnimi sredstvi za uresničevanje nujnih kadrovske ukrepov, sredstvi za izvajanje prednostnih projektov modernizacije ter sredstvi za zagotavljanje pripravljenosti in delovanja obrambnega sistema doma in v tujini.

Priporočila Bele knjige o obrambi Republike Slovenije bodo podlaga za pripravo novih normativnih, razvojnosmerjevalnih in planskih dokumentov, kot so obrambna strategija, Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske ter srednjeročni obrambni programi, ki bodo na podlagi realnih predpostavk opredelili doseganje vmesnih ciljev pri razvoju zmogljivosti obrambnega sistema do končnega želenega stanja do leta 2035.

Spremljanje uspešnosti doseganja ciljev, povezanih s kadrovske popolnitvijo Slovenske vojske, sistemskimi spremembami, razvojem obrambnih zmogljivosti in njihovo modernizacijo, ter posledično krepitev obrambne sposobnosti Republike Slovenije bosta kontinuiran proces, ki bo temeljil na podlagi jasno opredeljenih indikatorjev napredka.

Izgradnja obrambnih zmogljivosti bo postopen in dolgoročen proces, ki bo zahteval kontinuirano politično podporo, dolgoročno stabilnost financiranja in ustrezen normativni okvir. Učinki ukrepov za krepitev obrambne sposobnosti Republike Slovenije ter predvsem izboljšanje zmogljivosti in pripravljenosti Slovenske vojske bodo vidni na polovici dolgoročnega obdobja.

Republika Slovenija bo z učinkovitim, sodobnim in odzivnim obrambnim sistemom državljanom in državljanom zagotavljala varnost kot pogoj za delovanje drugih družbenih podsistemov ter s ciljem prispevanja h kakovostnemu življenjskemu okolju za razvoj in perspektivo vseh generacij.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

BELA KNJIGA O OBRAMBI REPUBLIKE SLOVENIJE

Izdalo in založilo: Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije

Naklada: 500 izvodov

Ljubljana, januar 2020

Gradivo je dostopno tudi na:

<https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-obrambo/>

